

Växjö
kommun

Årsrapport 2023 Växjö kommuns nämnder, Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk redovisning.....	5
Analys av årets utfall	5
Personalredovisning	10
Medarbetarna i siffror	10
Verksamhetsredovisning	18
Uppföljning av riktningmålen.....	19
Uppföljning av privata utförare.....	39
Antal och omfattning privata utförare	39
Uppföljning av privata utförare under året.....	39
Omvärldsanalys privata utförare.....	39

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2023 har för utbildningsnämnden inneburit att de flesta uppdragen har genomförts. Såväl förskolan, grundskolan som gymnasiet har genomfört utvecklingsinsatser i syfte att stärka likvärdigheten och höja kvaliteten i undervisningen. Satsningarna i uppdragen har varit inriktade på att våra förskolor och skolor ska ha de förutsättningar som behövs för att kunna möta och ge alla barn och elever en chans att lyckas. Det har handlat om att skapa goda förhållanden för våra förskolor, skolor, fritidshem, Kulturskolan och fritidsgårdarna genom att tillföra resurser och kompetenser för att förbättra måluppfyllelsen. För att nå målen har utbildningsnämnden arbetat strategiskt med insatser med fokus på öka behörigheten och kompetensen bland våra lärare och annan personal, samt stärka stödet till barn och elever.

Den centrala barn- och elevhälsan har under 2023 förbättrat tillgängligheten och stödet till barn och elever genom att öka antalet kuratorer och sjuksköterskor. Arbetet kring psykisk ohälsa och frånvaro har också förstärkts.

Utvärderingen av Kulturskolans insats "Studio 17" har visat på positiva effekter, och fritidsgårdsverksamheten har utökat öppettiderna på fritidsgårdarna i både Braås och Lammhult.

Måluppfyllelsen under läsåret 2022/2023 visar några förändringar i Växjö kommuns skolresultat. I årskurs 3 observerades en nedgång i matematikresultaten, där elevernas prestation i delproven var något lägre än vid föregående mätning. En förändring var även att flickorna nu uppvisar högre måluppfyllelse än pojkarna i matematik. Samtidigt noterades en minskning i resultaten för svenska och svenska/SVA, och Växjö ligger under nivån för större städer vid jämförelse.

I årskurs 6 minskade andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen, och både flickor och pojkar visade minskade resultat. Trots detta ligger kommunen fortfarande över genomsnittet för större städer. För årskurs 9 presenterades positiva resultat, där elevernas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram ökade. Dock observerades en minskning för pojkarna och en nedgång i andelen elever som nådde alla kunskapskrav.

Positivt för det första halvåret 2023 är att studieron i grundskolan har ökat. När det gäller tryggheten har vi dock sett en mindre nedgång i samtliga verksamhetsformer. Positivt är även att vårdnadshavarnas nöjdhet inom förskolan ligger stadigt högt och har varit det under flera år. Noterbart när det gäller förskolan är att andelen barn har ökat.

Personalredovisning

Kompetensförsörjning har under 2023 varit och kommer under kommande år att vara ett prioriterat åtagande. Det övergripande målet är att minska kompetensgapet, och utbildningsnämnden har därför under 2023 fortsatt strategiskt planera, genomföra och följa upp olika utvecklingsinsatser med fokus på lärarförsörjningen.

Sjukfrånvaron för helåret 2023 för utbildningsnämnden ligger på 5,9 procent, samma procentuella sjukfrånvaro som Växjö kommunkoncern. Jämfört med motsvarande statistik vid helåret 2022 har sjukfrånvaron för Utbildningsnämnden minskat med 0,3 procentenheter, vilket är en positiv utveckling.

Sjukfrånvaron har minskat både för kvinnor och män, med störst procentuell minskning för män.

Den temperaturmätning som genomfördes hösten 2023 visar att genomsnittet av medarbetarupplevelsen för Utbildningsnämnden är 4,8 av 6,0, vilket är samma resultat som vid de tio senaste mätningarna.

Ekonomisk redovisning

För helåret 2023 redovisar utbildningsnämnden en positiv budgetavvikelse om 6,9 miljoner kronor (0,25 procent i avvikelse mot tilldelad ram).

Verksamheten med störst överskott 2023 är **förskolan** med ett överskott om 24,9 mkr. Verksamheterna med störst underskott är **grundskolan F-9 ink fritidshem** med ett underskott om -9,7 mkr samt **anpassad grundskola** med ett underskott om -12,4 mkr.

Utfallet sammanfattas av nedan väsentliga punkter:

- På verksamhetsområdesnivå redovisar verksamheten förskola en positiv budgetavvikelse. Denna beror till största delen på att en högre andel statsbidrag kunnat användas under 2023 vilket påverkat verksamhetens förmåga att utföra uppdraget under budgeterad nivå.
- Förvaltningens kostnadsökningar under 2023 täcks till stor del av en minskad energidebitering samt elprisstöd om 18,3 mkr samt balansförda etableringsersättningar om 22,6 mkr som intäktsförts i år.
- Intäkterna från IKE och förskoleavgiften blev högre än budgeterat vilket täcker ett större underskott på resursfördelningen till fristående.
- Verksamheterna grundskola och anpassad grundskola har sammantaget ett underskott vilket täckts upp av ovan positiva resultatmässiga effekter. Underskotten redogörs för mer detaljerat i rapporten.

Ekonomisk redovisning

Analys av årets utfall

Driftredovisning

Verksamhet, tkr	Intäkt utfall 2023	Kostnad utfall 2023	Netto utfall 2023	Netto budget 2023	Budgetavvikelse	Nettoutfall 2022
Politisk verksamhet	0	-2 742	-2 742	-2 601	-141	-2 389
Örig verksamhet	1 101	-91 825	-90 724	-90 790	66	-80 241
Kulturskolan	4 984	-28 208	-23 224	-24 254	1 030	-21 274
Fritidsgårdsverksamhet	1 565	-13 588	-12 023	-12 099	76	-10 647
Förskoleverksamhet	115 883	-797 918	-682 035	-706 995	24 960	-629 266
Grundskola F-9, fritidshem	205 316	-1 547 350	-1 342 034	-1 332 349	-9 685	-1 239 083
Anpassad grundskola	7 423	-106 250	-98 827	-86 380	-12 447	-77 728
Gymnasieskola	177 776	-591 399	-413 623	-411 438	-2 185	-377 538
Anpassad gymnasieskola	14 114	-49 745	-35 631	-39 499	3 868	-26 158
Flyktingmottagande	2 607	-4 126	-1 519	-2 874	1 355	-2 532
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0	0	645
Summa	530 769	-3 233 151	-2 702 382	-2 709 279	6 897	

För helåret 2023 redovisar utbildningsnämnden en positiv budgetavvikelse om ca **6,9** miljoner kronor (0,25 procent i avvikelse mot tilldelad ram).

Under året prognosticerade förvaltningen ett underskott vilket främst var en effekt av större underskott som uppkom inom verksamheterna grundskola, anpassad grundskola och resursfördelningen till fristående aktörer.

De uppkomna underskotten berodde till stor del på att de kommunala grundskolorna tappade fler elever än väntat till fristående aktörer, vilket innebar att skolorna tappade medel i resursfördelningen samtidigt som skolornas relativt fasta kostnadsstruktur inte kunde minskas i samma takt. Samtidigt ökade resursfördelningen till fristående vilket innebar en ekonomisk ansträngning för förvaltningen som står med samma kostnads massa som tidigare och samtidigt hanterar ökade bidragsutbetalningar inom befintlig ram. Utöver faktorerna som rör skiftande elevunderlag påverkades även förvaltningen starkt av den ökade inflationen, vilket innebar ett generellt ökat kostnadsläge för samtliga verksamheter, och inte minst uppmärksammades en stor effekt av ökade lokalhyror, vilka ökade med cirka 45,2 mkr sedan föregående år. Den stora ökningen av hyreskostnader påverkade förvaltningen genom ett ökat lokalbidrag till fristående. Kombinationen av ett ökat lokalbidrag och ett ökat antal elever till fristående föranledde till höga kostnadsökningar under 2023.

Ovan effekter föranledde till att förvaltningen prognosticerade ett underskott om -25 mkr i delårsrapporten per april. En handlingsplan för budget i balans upprättades således i enlighet med kommunens ekonomistyrningsprinciper och beslutades på nämndssammanträde den 16 augusti 2023.

Handlingsplanen bidrog till besparingsåtgärder under året som hjälpte motverka det underskott som förvaltningen var påväg mot. De åtgärder som bedöms haft störst effekt var det tillfälliga rekryteringsstoppet och inköpsbegränsningar inom grundskola och anpassad grundskola. Förvaltningen stoppade även satsningar kopplat till utvecklingsbudgeten genom att inte utföra konferenser, utvecklingsdagar och kompetensutvecklingsinsatser. Utöver detta har grundskolor med underskott arbetat aktivt med att ta fram egna handlingsplaner på enhetsnivå för att skapa förutsättningar för att nå en budget i balans. Arbetet med dessa fortgår under 2024.

Utöver ovan arbete med handlingsplanen som aktivt minskat underskottet har förvaltningen haft andra faktorer som påverkat resultatet positivt. Under året har intäkter om cirka 22,6 miljoner kronor påverkat driften vilket avser tidigare balansförda medel rörande etableringsersättning från Migrationsverket som intäktsförts i år. Förvaltningen har också erhållit elprisstöd om 5,2 mkr samt en minskad energidebitering från fastighetsägaren VÖFAB om 13 mkr vilket påverkar årets utfall positivt och hjälpt täcka det underskott som uppkom.

Budgetavvikelsen kan sammanfattningsvis förklaras huvudsakligen av följande:

- På verksamhetsområdesnivå redovisar verksamheten förskola en positiv budgetavvikelse. Denna beror till största delen på att en högre andel statsbidrag kunnat användas under 2023 vilket påverkat verksamhetens förmåga att utföra uppdraget under budgeterad nivå.
- Förvaltningens kostnadsökningar under 2023 täcks till stor del av den minskade energidebiteringen samt elprisstödet om 18,3 mkr samt de balansförda etableringsersättningarna om 22,6 mkr som intäktsförts i år.
- Intäkterna från IKE och förskoleavgiften blev högre än budgeterat vilket täcker ett större underskott på resursfördelningen till fristående.
- Verksamheterna grundskola och anpassad grundskola har sammantaget ett underskott vilket täckts upp av ovan positiva resultatmässiga effekter. Underskotten redogörs för mer detaljerat nedan.

Detaljer per verksamhet anges nedan:

Politisk verksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse om -141 tkr. Avvikelsen beror på att nämnden har högre kostnader än budgeterat då hänsyn inte togs till den nya nämndens utbildningstillfällen i budget. Beslutad effektivisering om 100 tkr har därmed inte kunnat uppnås.

Övrig verksamhet* redovisar en positiv budgetavvikelse om 66 tkr. Avvikelsen är ej väsentlig och verksamheten ligger i linje med sin budget

**Övrig verksamhet avser delar av förvaltningskontoret (administration och myndighetsutövning etc.) men även delar inom resurscentrum som arbetar med myndighetsutövning. Särredovisas då de inte ligger till grund för ersättning till fristående verksamhet där de täcks in av ersättningen för administration.*

Verksamheten **kulturskolan** redovisar en positiv budgetavvikelse om 1 030 tkr. Den positiva avvikelsen mot budget beror främst på att verksamheten blivit tilldelat budget riktat till en ny tjänst som kultursamordnare. Tjänsten blev dock tillsatt först till höstterminen. Därmed blir inte hela budgeten förbrukad. Dessutom har intäkterna varit högre än förväntat i år vilket bidrar till ett positivt resultat.

Verksamheten **fritidsgårdar** redovisar en positiv budgetavvikelse om 76 tkr. Utfallet är enligt budget med endast en marginell avvikelse.

Verksamheten **förskola** redovisar en positiv budgetavvikelse om 24 960 tkr. En stor del av överskottet är hänförligt till att verksamheten under 2023 använt en högre andel av statsbidraget kvalitetshöjande åtgärder som kompenserat för kostnader inom den egna ramen. Statsbidragsintäkterna har påverkat verksamhetens möjligheter att kunna utföra uppdraget under budgeterad nivå.

Utöver ökade statsbidragsintäkter har verksamheten också påverkats av ett nytt resursfördelningssystem som utgår från barnantal istället för timsnitt. Det nya resursfördelningssystemet har fördelat ut mer resurser till de kommunala enheterna samt omfördelat budgettilldelningen mellan enheterna, där förskolor med ett högre socioekonomiskt index blir gynnade. Generellt sätt är trenden 2023 att enheter med högre socioekonomi också har högre budgettilldelning.

Svårighet att rekrytera förskollärare har också påverkat att kostnadsnivån har blivit lägre samt att målet om att 60% av de anställda är behöriga förskollärare inte har blivit uppfyllt.

Verksamheterna **grundskola F-9 och fritidshem** redovisar tillsammans negativ budgetavvikelse om -9 685 tkr för helåret 2023. Största delen av underskottet ligger hos de kommunala skolorna och bedöms ha uppkommit på grund av flera faktorer. Vi listar de mest väsentliga nedan:

Nya friskolor etablerar sig HT22 och HT23. Nyetableringar av friskolor har lett till elevtapp hos kommunala enheter. Det minskade antalet elever innebär minskade resurser för de kommunala enheterna på grund av skolpengssystemet, samtidigt som de strukturella kostnaderna ej minskat med samma utsträckning. Det innebär att färre elever ska finansiera samma lokalkostnader samt ledningsresurser och andra overheadkostnader, vilket sätter större ekonomisk press på enheterna än tidigare att hantera ändrade förutsättningar.

Småskolor på landsorten. Landsortsskolor har under en längre period haft problem med ekonomin med nuvarande resursfördelningssystem. Anledningen till detta är främst att antalet elever är mycket lägre i landsorten än i skolor i tätorten. Detta leder till att dessa skolor får en lägre andel resurser tilldelat till sig då de får samma bidrag per barn som övriga skolor. Strukturen på landsortsskolorna innebär att de ej kan hålla samma grad av effektivitet som en större skola inom tätorten.

Budget 2023. Resursförstärkningen i årets budget blev lägre än förväntat på grund av kraftigt ökade kostnader till följd av inflation, ränteökningar och nyetableringar av fristående grundskolor. Störst påverkan har ökade lokalkostnader vilket i kombination med en utökning av platser inom fristående även inneburit ett kraftigt ökat lokalbidrag. Förutom detta har även priserna på det mesta ökat under 2023, såsom skolskjuts, undervisningsmaterial med mera vilket dels påverkat storleken på skolpengen ut till enheterna, dels värdet på pengarna som sjunker till följd av inflation. Många enheter har därmed upplevt en reell sänkning av sin skolpeng. Detta påverkar framför allt de enheter som har ett socioekonomiskt index understigande 100 då det i årets budget gjordes en omfördelning till enheter med ett högre socioekonomiskt index.

Verksamheten **anpassad grundskola** redovisar en negativ budgetavvikelse om -12 447 tkr. Verksamhetens negativa avvikelse förklaras till största del av demografi, som står för -7 600 tkr av underskottet. Det är med andra ord fler elever inskrivna i anpassad grundskola än budgeterat. Men underskottet bygger även på att enheterna inte når budget i balans. Organisationen har idag sin verksamhet i tre lokaler, Ljungfälleskolan, Elvagården och paviljonger på Vikaholm. Att verksamheten är uppdelad mellan flera lokaler leder till högre kostnader då de inte kan ha samma samordningsvinster som en samlad organisation, och en del av lokalerna är inte anpassade för att kunna bedriva en effektiv organisation i dagsläget.

Verksamheten **gymnasieskola** redovisar en negativ budgetavvikelse om -2 185 tkr. De kommunala gymnasieenheterna går med ett samlat underskott om -5 873 tkr. Detta underskott uppkom under HT och beror till största del på ett lägre antal elever än prognosticerat under perioden på gymnasieskolan Teknikum. Teknikum har haft cirka 65 elever färre än prognosticerat antal 2023 och detta innebär att skolan förlorat ca. 5 800 tkr i resurser under året. Samtidigt har organisationen under pågående läsår inte kunnat ställa om till det förändrade elevantalet. Underskottet på enheterna vägs dock upp av ett större överskott centralt där intäkterna från IKE blev högre än budgeterat.

Verksamheten **anpassad gymnasieskola** redovisar en positiv budgetavvikelse om 3 868 tkr. Den positiva budgetavvikelsen beror främst på att IKE intäkter blivit högre än budgeterat och att verksamheten haft en lägre demografi än budgeterat.

Verksamheten **nyanlända** redovisar en positiv budgetavvikelse om 1 355 tkr. Den positiva budgetavvikelsen beror främst på att intäkter från migrationsverket blivit högre än budgeterat.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt

Färdigställda projekt mnkr	Utgifter sedan projektstart			Varav årets investeringar		
	Total	Ackumu- lerat	Budget-	Budget	Utfall	Budget-
	budget	utfall	avvikelse	helår 2023	helår 2023	avvikelse
IT				1 300	1 906	-606
Inventarier				8 000	6 580	1 420
S:a färdigställda projekt				9 300	8 486	814
Pågående projekt mnkr	Total	Beräknad	Prognos	Budget	Utfall	Budget
	budget	totalutgift	avvikelse	helår 2023	helår 2023	avvikelse
S:a pågående projekt						
S:A INVESTERINGAR TOTALT				9 300	8 486	814

Större projekt under året är Ulriksbergsskolan, Ulriksberg förskola och Ängslyckans förskola, vilka står för majoriteten av periodens investeringar. Investeringarna rör främst IT utrustning samt inventarier för de nybyggda skolorna.

Investeringar inom IT är högre än budgeterat. Dessa vägs dock upp av lägre investeringar inom inventarier vilket gör att investeringsbudgeten går ihop på helheten och levererar ett överskott om 814 tkr.

Personalredovisning

Medarbetarna i siffror

Personalstatistik

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Antal anställda						
Antal tillsvidareanställda	3 325	3 189	2 586	2 476	739	713
Antal tidsbegränsade anställningar med månadslön	542	695	411	523	131	172
Totalt antal anställda	3 616	3 884	2 799	2 999	817	885
Omräknade heltider, antal	3 507.5	3 539.0	2 719.2	2 730.0	788.3	809.0

Sysselsättningsgrad

Andel anställda med en grundanställning på 100 procent	85.6 %	83.3 %	85.8 %	83.3 %	85.2 %	83.6 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent	97.1 %	96.5 %	97.2 %	96.5 %	96.6 %	96.4 %

Personalomsättning, procent	9.6 %	11.0 %	9.6 %	10.0 %	9.5 %	14.0 %
------------------------------------	--------------	---------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Övertid

Övertid, antal timmar	19 679	19 573	16 276	16 630	3 403	2 943
Övertid belopp, mkr	3.4	3.0	2.6	2.4	0.8	0.6

Åldersstruktur %

-29	14.1	16.6	13.0	15.2	17.8	21.5
30-49	51.3	50.9	51.4	51.0	51.2	50.3
50+	34.6	32.5	35.6	33.8	31.0	28.2

Personalomsättning och övertid avser perioden 2022-11-01 till 2023-10-31, övriga nyckeltal har mätdatum 2023-11-01. Samtliga nyckeltal jämförs med motsvarande period/mätdatum föregående år.

*Urvalskriterierna har ändrats för att en medarbetare med flera anställningar endast ska räknas som en person i totalsumman. Tidigare kunde en medarbetare med en vilande tillsvidareanställning och en pågående tidsbegränsad anställning räknas som två personer i totalsumman.

Sjukdagar

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Sjukdagar per snittanställd	19.4	20.4	21.3	22.0	12.8	14.9

Sjukdagar per snittanställd avser tillsvidareanställd personal under perioden 2022-11-01 till 2023-10-31 och jämförs med motsvarande period föregående år.

Sjukfrånvaro (%)

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Sjukfrånvaro, procent av tillgänglig tid						
29 år eller yngre	7.1	7.0	7.6	7.1	5.7	6.8
30-49 år	5.1	5.5	5.6	6.0	3.5	4.0
50 år eller äldre	6.4	6.8	7.1	7.3	3.8	4.7
Totalt	5.9	6.2	6.4	6.6	4.0	4.7

Andel sjukfrånvaro mer än 59 dagar

29 år eller yngre	19.1	11.0	19.9	8.7	16.4	17.0
30-49 år	32.2	24.7	33.6	26.5	25.1	15.9
50 år eller äldre	44.5	38.8	44.9	39.3	40.9	36.1
Totalt	34.6	27.6	35.8	28.7	27.6	22.3

Sjukfrånvaro i procent avser samtlig personal under perioden 2022-11-01 till 2023-10-31 och jämförs med motsvarande period föregående år.

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Redovisningen av utbildningsnämndens målpuppfyllelse för 2023 baseras på data från de kommungemensamma verksamhetsstöd som tillämpas för medarbetarenkät samt personalstatistik.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Kompetensförsörjning

De demografiska förändringar som förutspås fram till 2031 innebär för Växjö kommuns del att andelen personer i befolkningen över 80 år ökar med knappt 50 procent. Samtidigt ökar andelen arbetsföra med 11 procent och andelen unga upp till 19 år ökar med 9 procent. Utifrån de demografiska förändringarna har Växjö kommun ett tydligt behov av att säkra sin kompetensförsörjning.

För utbildningsnämndens del innebär de demografiska förutsättningarna att kompetensförsörjning i utbildningsförvaltningen är en nyckelfaktor för att skapa undervisning och verksamhet av god kvalitet. En förutsättning för en likvärdig skola med undervisning av god kvalitet är att alla barn och elever möter kompetenta och behöriga lärare och förskollärare. I utbildningsnämndens strategiska inriktning 2023 – 2026 har ambitionsnivån gällande andelen legitimerade behöriga lärare därför höjts.

Under 2023 har förvaltningar, bolag och förbund genomfört analyser och identifierat åtgärder utifrån kritiska befattningar i organisationen. Det är första året som denna process genomförs i hela kommunkoncernen och arbetet har utvärderats för att göra metoden än mer träffsäker. Analyserna sammanställs på koncernnivå för att kunna utgöra underlag för inriktning och åtgärder för Växjö kommuns strategiska kompetensförsörjning. Insatser kopplat till arbetsmiljö och ledarskap är förutsättningar för att hantera de förändringar som kommer att behöva göras framöver. Att behålla och att ta vara på de medarbetare som finns i Växjö kommun är, och kommer att vara, mycket viktigt för att klara kompetensförsörjningen.

Inom utbildningsförvaltningen visar den kompetensanalys som genomförts att det finns kompetensgap vad gäller förskollärare, grundskollärare och lärare i fritidshem. Den framtida försörjningen av utbildningsförvaltningens största yrkesgrupper är grundläggande för förvaltningens förmåga att skapa undervisning och verksamhet av god kvalitet. Behovet av lärare är så pass omfattande att det inte enbart räcker att utbilda fler, de som utbildas kommer även behöva vidare kompetensutveckling för att få en bredare behörighet. Forskning visar att hög kompetens hos lärare och förskollärare är en avgörande framgångsfaktor.

Kompetensförsörjning har under 2023 varit och kommer under kommande år vara ett prioriterat åtagande. Det övergripande målet är att minska kompetensgapet och förvaltningen kommer därför planera, genomföra och följa upp olika utvecklingsinsatser med fokus på lärarförsörjningen. Den förväntade effekten av aktiviteten är att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som lägger stort fokus på hur förvaltningen attraherar och skapar förutsättningar att behålla och utveckla befintliga medarbetare. Den förväntade effekten av en ökad andel behörig personal är även att fler barn och elever når en högre målpuppfyllnad.

Utbildningsförvaltningen har identifierat ett antal åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen, det handlar bland annat om att arbetsgivaren behöver stimulera fler personer att söka sig till och fullfölja lärarutbildningen. Detta kommer leda till att fler personer utbildar sig till förskollärare och lärare och blir anställda av förvaltningen. Vidare avser förvaltningen att bygga ett systematiskt arbete gällande planering och uppföljning av kompetensbehov och dess insatser samt att utveckla arbetsmiljön enligt den strategiska kompetensförsörjningsplanen. Ytterligare åtgärd är att erbjuda förskollärare och poolanställda utbildade grundskollärare tillsvidareanställning, utbildningsförvaltningen avser även skapa förutsättningar för att kunna erbjuda utbildning under anställning i samverkan med lärosäten och eftersträva konkurrenskraftiga löner.

Det kommer att krävas ett aktivt arbete med rekrytering samt förmågan att behålla befintlig personal. Utbildningsnämnden har bland annat haft medarbetare som deltagit på kommunens yrkesdag under hösten 2023, en aktivitet för att attrahera ny framtida personal till arbetsplatsen. Ledares och medarbetares förmåga att hantera förändring blir en viktig grund, detta i kombination med att det löpande arbetet i verksamheten samtidigt pågår.

Legitimerad och behörig personal

Utbildningsnämndens fördelning av anställningsformer visar att andelen tillsvidareanställda ökat under året, från att utgöra 86,6 procent under 2022 till att 2023 utgöra 91,9 procent av antal anställningar. Ökningen kan härledas till verksamhetsformen grundskola och beror till stor del på de konverteringar som skedde under året. I förekommande fall har även legitimerade behöriga lärare erbjudits tillsvidareanställning när behovet är tidsbegränsat på enhetsnivå.

Utbildningsnämnden har inte enbart fått fler tillsvidareanställda under 2023 utan statistiken vad gäller sysselsättningsgrad för nämnden ger också information om att den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat, från 96,5 procent 2022 till 97,1 procent 2023.

Vid tiden för helårsredovisningen finns ingen kartläggning för 2023 som kan visa andelen legitimerad personal, den senaste kartläggningen som gjordes 2022 av utbildningsförvaltningen vad gäller behörighet visar att andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen varierar stort mellan verksamhetsformerna; 46 procent inom förskola, 76,2 procent inom grundskola och 90,9 procent inom gymnasieskola.

Vid en nationell jämförelse förhåller sig andelen grundskollärare samt gymnasielärare med pedagogisk högskoleexamen i Växjö kommun några procentenheter över riksgenomsnittet, vilket varit stabilt under en längre tid.

Attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Två gånger per år följer Växjö kommun, genom Temperaturmätaren, upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. Frågorna utgår ifrån den gemensamma värdegrunden. Den mätning som genomfördes hösten 2023 visar att genomsnittet av medarbetarupplevelsen för utbildningsnämnden är 4,8 av 6,0 vilket är samma resultat som vid de tio senaste mätningarna. Det är även samma resultat som Växjö kommunkoncern redovisar. I jämförelse med mätningen hösten 2022 så redovisar utbildningsnämnden ett marginellt förbättrat resultat på två av fem frågeområden, bland annat ses en positiv riktning vad gäller frågor om återhämtning, prioritering vid hög arbetsbelastning och kunskap om vad som förväntas av en i sitt arbete.

Resultatet av Temperaturmätaren omhändertas i utbildningsnämndens utvecklingsarbete på i första hand enhets- och i andra hand verksamhetsnivå. Under 2023 har insatser vidtagits inom ramen för projektet digital arbetsmiljö där nämnden avser uppnå ett fortsatt förbättrat resultat avseende återhämtning genom att förbättra den digitala arbetsmiljön, vilket identifierats som en källa till stress.

För utbildningsnämnden är personalomsättningen i procent 9,6 för 2023 jämfört med 11,0 föregående år. Det är en utveckling i positiv riktning och är lägre än personalomsättningen i hela kommunkoncernen som i procent är 10,5 i december 2023. Förskola och grundskola har störst procentuell förändring, då personalomsättningen blivit lägre i de verksamheterna. Den rådande konjunkturen kan antas vara en bidragande faktor till den lägre personalomsättningen.

Det kan ses i personalstatistiken att medarbetarna inom utbildningsnämnden har blivit något äldre, detta kan antas bero på den minskade personalomsättningen.

Vad gäller uppfattningen om Växjö kommun som arbetsgivare så visar avslutningsenkäten för de som avslutat sin anställning inom utbildningsnämnden att närmare 76 procent rekommenderar Växjö kommun som arbetsgivare (totalt 140 svarande). De främsta orsaker som uppges vad gäller valet att avsluta anställningen är att mer stimulerande arbetsuppgifter/utvecklingsmöjligheter söks, familj och/eller personlig anledning samt högre lön och/eller andra förmåner. Resultatet visar vidare att det finns förbättringspotential vad gäller andel avslutssamtal som genomförs, vilket är i linje med det kommunövergripande uppdraget att säkra att avslutningssamtal genomförs enligt framtagna rutiner och att resultaten av efterföljande enkät omhändertas på ett ändamålsenligt sätt.

Jämställdhet, likabehandling och mångfald

Jämställdhet, likabehandling och mångfald är viktiga perspektiv för Växjö kommunkoncern som arbetsgivare.

Jämställdhet handlar om att män och kvinnor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom olika områden i livet, däribland i arbetslivet. Insatser för jämställdhet kan handla om att vara uppmärksam på eventuella löneskillnader och könsfördelning i olika sammanhang men också om normer och beteenden. Arbetet med jämställdhet på kommunens arbetsplatser utvecklas genom fortbildning och samtal som en del av Växjö kommuns deltagande i modellkoncept för jämställdhet genom Sveriges kommuner och regioner (SKR). Genom att stärka arbetet med jämställdhet förväntas även andra aspekter av ojämlikheter uppmärksammas på ett positivt sätt. Den statistik som tas fram i samband med årsrapporten är könsuppdelad och visar att det arbetar mer än tre gånger så många kvinnor som män inom utbildningsnämnden.

Växjö kommunkoncern arbetar med likabehandling för att skapa förutsättningar för en bra arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Målet är att kommunens likabehandlingsarbete ska motverka diskriminering och främja allas lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Resultatet i Temperaturmätaren för hösten 2023 för utbildningsnämnden vad gäller frågan "På min arbetsplats arbetar vi för likabehandling av dem vi är till för" visar på 5,2 av 6,0, ett över tid stadigt resultat. Under 2023 har insatser vidtagits på verksamhetsnivå, däribland i form av utbildning.

Mångfaldsbegreppet är brett och kan inkludera många olika aspekter. Ett viktigt verktyg är de kompetensbaserade rekryteringar som Växjö kommuns förvaltningar och bolag tillämpar för att säkerställa ett enhetligt och professionellt arbetssätt. Antalet medarbetare med utrikes bakgrund inom utbildningsnämnden är i november 2022 17,9 %.

Framtid och omvärld

För att kunna leverera service till invånare, företag och besökare behöver utbildningsnämnden säkerställa att organisationen har den kompetens som behövs för att kunna upprätthålla verksamheten. Genom att arbeta med kompetensförsörjning på ett strukturerat sätt kan utbildningsnämnden få överblick och förutsättningar för planering och prioritering både på kort och på lång sikt. En strategisk kompetensförsörjningsplan är under utarbetande och beräknas fastställas under våren 2024. Planen innehåller planerade insatser inom områdena; attrahera, rekrytera, behålla och utveckla.

Växjö kommun ska marknadsföra sig som en trygg och utvecklingsinriktad arbetsgivare med ett viktigt uppdrag att säkra välfärden i en väl fungerande kommun. Fokus ska vara på dem vi är till för. Demografiska förutsättningar och brist på arbetskraft innebär dock att rekrytering av nya medarbetare inte kommer att vara tillräckligt för att lösa kompetensförsörjningen, varken i Växjö kommun eller på arbetsmarknaden som helhet. Kommunens verksamhet kommer också att behöva utvecklas och arbetssätt förändras för att klara av uppdragen. De möjligheter som teknikutveckling och digitalisering medför behöver tas tillvara för att kunna effektivisera verksamheten och klara kompetensförsörjningen. Traditionella föreställningar om hur en skola ska bemannas kommer att utmanas, skolor kommer behöva samverka och det kommer krävas att andra yrkesgrupper kompletterar lärare.

Växjö kommun kommer stärka arbetet kopplat till tillit och förtroende, både internt i verksamheten och gentemot dem vi är till för. För utbildningsnämndens del innebär detta att insatser kommer vidtas i enlighet med utbildningsförvaltningens strategiska inriktning och kompetensförsörjningsrapport.

Uppdrag

Analysera var behov av arbetskläder finns

Analysen är klar för förvaltningen. Kartläggningen visar att det finns inget behov i dagsläget av arbetskläder mot utbildningsförvaltningen.

Medarbetare i Växjö kommun har tillgång till en god fortbildning och kompetensutveckling

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är ett brett begrepp och kan till exempel innefatta utbildning, handledning, mentorskap och praktik. I Temperaturmätaren får Växjö kommuns medarbetare två gånger om året ta ställning till påståendet "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete". Resultatet från hösten 2023 visar att utbildningsnämnden redovisar 4,9 av 6,0 möjliga, vilket är ett över tid stabilt resultat.

I det koncerngemensamma arbetet med strategisk kompetensförsörjning har det kommit fram att flertalet verksamheter genomför och planerar ett antal kompetensutvecklande åtgärder utifrån verksamhetens behov. Insatserna kan ha fokus på att utveckla medarbetarnas kompetens, förbättra arbetsmiljön genom ökat stöd till nya medarbetare och att göra roller mer attraktiva så att verksamheten kan rekrytera och behålla medarbetare i större utsträckning.

Omställningsfonden är en resurs som kan ge stöd i arbetet med förebyggande insatser och aktiviteter som gör det möjligt att ställa om organisationen och medarbetare för att möta framtida kompetensbehov.

Utbildningsnämnden har under 2023 genomfört kompetensutvecklingsinsatser kopplade till VFU-handledarutbildning. Ungefär 50 medarbetare har gått utbildningen via LNU under året och drygt 100 medarbetare planeras att gå under 2024. Under 2023 har även arbetet med förstelärarskap vidareutvecklats och antalet förstelärare inom förskolan har utökats. Det har även funnits möjligheter till vidareutbildning, antingen för behörighet eller för spetskompetens.

Kompetensutveckling för chefer är en viktig pusselbit för att stärka chefs- och ledarskap och därmed förbättra förutsättningarna för både chefer och medarbetare till exempel i fråga om tillit och förtroende. I samband med Chefens dag i september fick kommunens samtliga chefer delta i en föreläsning kring psykologisk trygghet och hur det kan ligga till grund för en välfungerande verksamhet. Inom utbildningsnämnden har nya skolledare gått rektorsprogram och fått handledare, det har även funnits rektorer i handledande roller gentemot ordinarie rektorer. Inom grundskolan har rektorerna gått en chefsutbildning via extern aktör.

Framtid och omvärld

Olika omvärldsfaktorer som demografi, brist på arbetskraft samt ökad digitalisering avspeglas även i kommunens uppdrag. Andra områden som påverkar behovet av kompetens är förändrade krav på kommuner inom till exempel krisberedskap, civilt försvar och klimatanpassning. Detta kräver att medarbetarna har kunskap och kompetens för att kunna utföra sitt uppdrag i en föränderlig värld. Genom att arbeta med att stärka den psykologiska tryggheten kan innovationskraften stärkas och ge bra förutsättningar för att vidareutveckla verksamheten.

Inom utbildningsnämnden planeras under 2024 insatser för att stärka den psykologiska tryggheten. Nämnden har i enlighet med den kompetensförsörjningsplan som tagits fram inom ramen för HÖK erjudit lärare utbildningar inom en rad olika områden, för att öka deltagandet och förbättra förutsättningarna avses det bland annat arbetas fram ett årshjul för kommunikation, ansökan och prioritering. Som tidigare nämnts är även en ny strategisk kompetensförsörjningsplan under utarbetande och beräknas fastställas under våren 2024.

Uppdrag

Kompetensutveckling inom beställarfunktion i hela kommunkoncernen

Utbildningsförvaltningen kommer att låta samtliga chefer få utbildning i beställarkompetens kopplad till upphandlingar tillsammans med upphandlingsavdelningen. Även administratörer och samordnare kommer att få förstärkt utbildning.

En arbetsgrupp/ inköpsgrupp kommer att skapas och ledas från förvaltningskontoret, med representanter från resp. verksamhetsform. Syftet är att identifiera behov, utse referensgrupper och följa upp hur befintliga arbete med upphandlingar sker.

Växjö kommun har friska medarbetare

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Minskad sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för helåret 2023 för utbildningsnämnden ligger på 5,9 procent, samma procentuella sjukfrånvaro som Växjö kommunkoncern. I jämförelse med motsvarande statistik vid helåret 2022 har sjukfrånvaron för utbildningsnämnden sjunkit med 0,3 procentenheter, vilket är en positiv utveckling. Sjukfrånvaron har minskat för både kvinnor och män, med störst procentuell minskning för män.

Utfallet ovan innebär en minskning av en sjukdag per snittanställd till 19,4 dagar. Däremot kan ses att det skiljer i antalet sjukdagar per snittanställd mellan könen, kvinnor ligger i genomsnitt på 21,3 dagar medan män ligger på 12,8 dagar.

De tre största verksamhetsformerna, förskola, grundskola och gymnasium, har samtliga en minskad sjukfrånvaro 2023 i jämförelse med 2022. Förskolan är den verksamhetsform med högst sjukfrånvaro, drygt 9 %. Det pågår ett långsiktigt arbete inom förskolan på olika nivåer för att sänka sjukskrivningstalen. På rektorsnivå har bland annat insatser gjorts tillsammans med HR för att identifiera framgångsfaktorer i arbetsmiljöarbetet och på medarbetarnivå har föreläsningar och litteratur kopplat till arbetsmiljöfrågor erbjudits.

Andelen sjukfrånvaro som är över 59 dagar uppgår till 34,6 procent vilket är en ökning i jämförelse med motsvarande statistik för helåret 2022, då det uppgick till 27,6 %. Högst procentuell andel långtidssjukskrivna finns inom gymnasiet, dock finns det skillnader mellan befattningar där det kan ses att de befattningar som kan upplevas vara mer fysiskt krävande även har en högre sjukfrånvaro. Lägst procentuell andel långtidssjukskrivna finns i Resurscentrum.

Anställningsformer

Goda arbetsvillkor och rätt bemanning är viktigt både för att möta kompetensbehoven och för att ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Som tidigare nämnts i rapporten har antalet tillsvidareanställda ökat i utbildningsnämnden, något som bland annat kan härledas till de satsningar som gjorts att i möjligaste mån erbjuda tillsvidareanställning till legitimerad personal.

Utbildningsnämndens övertid under 2023 uppgår till 19 679 timmar och motsvarar ett belopp på 3 400 000 kronor. I jämförelse med motsvarande statistik för helåret 2022 är det ingen skillnad.

Friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget höjdes med 500 kr årsskiftet 2022/2023 vilket innebär att Växjö kommuns medarbetare numera får ett årligt friskvårdsbidrag på 2000 kr. Friskvårdsbidraget har inom utbildningsförvaltningen under 2023 utnyttjats av 75 % av medarbetarna då jämföras med 2022 då 67 % av medarbetarna nyttjade bidraget. Effekten av detta hoppas både bidra till friskare medarbetare och en mer attraktiv arbetsplats.

Åtgärder kopplat till arbetsmiljö

Under 2023 har ett antal åtgärder vidtagits för att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och ge Växjö kommunkoncerns chefer stöd i sitt uppdrag att arbeta hälsofrämjande och förebyggande. En samlad översyn av kommunens arbetsmiljöarbete gjordes i början av året då Växjö kommun fick ett föreläggande från Arbetsmiljöverket. Växjö kommun skickade in ett svar till Arbetsmiljöverket kring genomförda och planerade åtgärder för att förbättra och/eller realisera arbetsmiljöarbetet. I maj fick kommunen svar på att de krav som ställs hade uppfyllts och att ärendet hade avslutats. Exempel på åtgärder som har genomförts under 2023 är:

- Implementering av ny riktlinje för fördelning av arbetsmiljöuppgifter inklusive utbildning och stödmaterial
- Utbildning i arbetsmiljöansvar för förtroendevalda politiker
- Chefsdagen våren 2023 – dialog och konkreta exempel på systematiskt arbetsmiljöarbete

Inom arbetsmiljöområdet har ett antal utbildningsinsatser lanserats under året:

- Återhämtning i arbetsvardagen
- Stress och återhämtning
- Kränkande särbehandling, en grundutbildning
- Hantering av alkohol- och drogärenden

De tre första utbildningarna riktar sig både till chefer och medarbetare och består av inspelade föreläsningar samt i vissa fall även reflektionsfrågor. Den fjärde utbildningen, som är en fysisk utbildning, har målgruppen chefer och handlar om att kunna fånga upp och identifiera tidiga signaler hos medarbetare.

Inom det förebyggande arbetet har implementeringen av systemstödet IA genomförts under 2023 och har bland annat inneburit verksamhets specifika skyddsronder och riskobservationer. I samband med införandet har chefer och medarbetare getts utbildning i rutiner och systemstöd.

Under året har Växjö kommunkoncern börjat tillämpa den riktlinje kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter som beslutades under 2022. För att kunna tillämpa riktlinjen i vardagen finns vägledning på intranätet, en digital utbildning samt en e-tjänst. Insatser har även gjorts för att säkra arbetsförhållanden i arbetsmiljöer där flera arbetsgivare eller en arbetsgivare med flera arbetsgrupper bedriver verksamhet i samma fastighet. Exempel på sådana arbetsplatser kan vara skolor.

Växjö kommun erbjuder stöd till chefer och medarbetare genom företagshälsovård. Under 2023 har utbildningsförvaltningen använt dessa resurser i form av främst samtalsstöd och den verksamhetsform som nyttjat företagshälsovården främst är grundskolan. Drygt 80 procent av det totala nyttjandet av utbildningsförvaltningen har varit med anledning av ohälsa och resterande 20 procent i förebyggande syfte.

Prioriterade arbetsmiljöfrågor för utbildningsnämnden har under 2023 varit den digitala arbetsmiljön, där arbetet med förbättringar har pågått under året. Bland annat är upphandling av en lärplattform till förskolan genomförd samt elevsupport för grundskola implementerad. Prioriterade arbetsmiljöfrågor för nämnden har även varit det förebyggande arbetet av hot, våld, skador och tillbud. Utbildningsförvaltningen har identifierat att insatser behöver vidtas för att öka rapporteringen, främst med fokus på tillbud avseende psykosocial arbetsmiljö. Under 2023 har frågan hanterats inom ramen för arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Fokus har varit att sprida information om vikten av att rapportera och genom att ge medarbetare förutsättningar att anmäla på ett enkelt sätt, vilket bland annat möjliggörs i samband med implementeringen av systemstödet IA. Vidare har det prioriterats att ta fram en ny metodik för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Samverkan och delaktighet

Vad gäller samverkan och delaktighet har Växjö kommun med representanter från fackliga organisationer tagit fram ett nytt samverkansavtal som började gälla 1 augusti 2023. Avtalet ska stärka delaktigheten och inflytandet på arbetsplatsen och bidra till en god arbetsmiljö och effektiv verksamhet. Samtliga fackliga organisationer bjöds in till arbetet med att ta fram det nya samverkansavtalet och under 2023 har avtalet tecknats av Kommunal, Fysioterapeuterna, Vårdförbundet, Sveriges psykologförbund och Sveriges arbetsterapeuter. Samverkansavtalet har under hösten 2023 implementerats genom dialogmaterial på olika nivåer i samverkansorganisationen.

Framtid och omvärld

Systematiskt arbetsmiljöarbete är en nyckel för att säkra att medarbetare har rätt förutsättningar för att lyckas med sitt arbete och att de stannar kvar hos Växjö kommun som arbetsgivare. Genom att säkerställa chefers förmåga att kontinuerligt bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete kan arbetsgivaren arbeta förebyggande och minska risken för skador och ohälsa. Även chefers arbetsmiljö är ett viktigt utvecklingsområde. Det kan handla om chefers villkor utifrån verksamhetens krav och komplexitet samt att kunna trygga att chefer har en hållbar arbetsmiljö och därmed goda förutsättningar för att göra ett bra jobb.

Under kommande år fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för ett effektivt och datadrivet kvalitets- och analysarbete. I uppdraget ingår både att kvalitetssäkra befintliga HR-nyckeltal och att utveckla nya samt att byta system för att visualisera och arbeta med statistiska underlag. Arbetet kan komma att innebära att beräkningsgrunden för nyckeltal så som sjukfrånvaro och personalomsättning justeras för att skapa bättre och mer tillförlitliga analysunderlag.

Prioriterade arbetsmiljöfrågor under 2024 för utbildningsnämnden är fortsatt den digitala arbetsmiljön, arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) samt förebyggande av hot och våld.

Uppdrag

Höjt friskvårdsbidrag 2 000 kronor

Målet är uppnått. Uppdraget är hanterat i samband med budgetläggning för 2023.

Medarbetarnas sjukfrånvaro ska minska och arbetsmiljön förbättras med särskilt fokus på sjukfrånvaron i förskolan och den digitala arbetsmiljön i hela verksamheten

Arbetet mot målet mot sjukfrånvaro är på god väg genom att förskolan har inlett sitt arbete med att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön. Förutom de planerade aktiviteterna kopplat till rektors chef- och ledarskap så har ett övergripande arbete tillsammans med HR inletts. HR kommer medverka vid ytterligare två rektorsmöten under våren. Vid dessa möten tar vi oss an våra friskfaktorer, genomlyser Temperaturmätaren samt inleder arbetet med vårt interna varumärke.

Det interna varumärketsarbetssyfte är att skapa en stolthet för Växjö kommun som arbetsplats, öka andelen utbildade förskollärare samt hitta arbetssätt där alla yrkesroller känner sig viktiga och skickliga skolledare i både rollen som arbetsgivare dvs chefskapet likväl som rollen som ledare. Skickliga chefer vet hur de ska agera för att motverka hög sjukfrånvaro, konflikter som uppstår på arbetsplatsen likväl som hur de ska agera när en medarbetare signalerar ohälsa och vantrivsel.

Vi är på väg mot målet mot digitaliseringen. Arbetet med förbättring av den digitala arbetsmiljön pågår inom alla de områden som identifierats. Avseende kvalitetssäkrade arbetssätt för upphandlingar av digitala system är en nulägesanalys initierad men förutsättningarna för att driva ett analysarbete på området under hösten har varit begränsade. Utbildningsförvaltningen har flera tunga och resurskrävande upphandlingsprojekt aktiva. Projekten är prioriterade och resurser från centrala funktioner såväl som egna resurser som behövs till denna aktivitet är fullbelagda. Upphandlingen av en lärplattform till förskolan är genomförd enligt plan. Införande av lösningen är fortsatt pågående, även den planenligt.

Uppdrag

Införandearbetet kommer fortlöpa även in under 2025 med formell start till våren. Upphandlingen av administrativt IT-stöd och lärande för grund- och gymnasieskolan är mycket omfattande och komplex i sin struktur. Arbetet fortsätter enligt plan.

Kopplat till verksamhetsnära support och kommunikation är elevsupporten för gymnasieskolan implementerad sedan tidigare och fortlöper väl. Elevsupport för grundskola implementerades under 2023 i enlighet med slutrapporten, Vidare uppföljning och utvärdering av aktiviteten sker under 2024. Inom området förenkling av supportvägar är vidareutveckling av supportportalens funktionalitet ur ett användarperspektiv pågående. Arbetet med verksamhetsnära support avseende digital kringutrustning i form av AV är planerad att starta i januari 2023. Förbättra introduktionen för nya chefer och medarbetare genom automatiserade processer är initierad men är i ett mycket tidigt stadium i utvecklingen. Analys av roller och kopplade behov av beställningar/tjänster/åtkomst är genomförd. Uppdrag definierat och begäran om resurser från IT-organisationen för fortsatt arbete med teknisk kartläggning av systemlandskap och tekniska förutsättningar för automatisering är initierad.

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

Riktningens utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningens målen. Målen saknar explicita måttal och är av karaktären riktning där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål i Växjö kommuns budget.

Sammanfattande beskrivning och analys

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningens målet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens målets utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterade data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i avslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Uppföljning av riktningmålen

Utbilda för ett livslångt lärande

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Redovisningen av utbildningsnämndens måluppfyllelse för 2023 baseras på data från Sveriges kommuner och landstings databas Kolada, verksamhetschefernas, förskolornas och skolornas bedömning, inrapportering av betyg och kvalitetsredovisningar för läsåret 2022/2023.

Nyckeltalens utfall jämförs med föregående år och större stad. Lokalt framtagna nyckeltal jämförs med föregående år och det senaste bästa utfallet (alltså inte i relation till större stad). Utfallet för nyckeltalen som redovisas i årsboksutslutet baserar sig på senaste officiella resultatet för läsåret 2022/2023.

En förskola och skola som ger rätt förutsättningar med alla barn och elevers bästa i fokus

Målbilden för Växjö kommuns förskolor och skolor är att ha hög kvalitet. Samtliga skolformer har enligt sina respektive läroplaner ansvar för att främja barnens och elevernas utveckling och lärande. Förskolans och skolans centrala uppdrag är att stödja barnens och elevernas utveckling och lärande och deras kunskapsinhämtning.

För budgetåret 2023 har utbildningsnämnden haft ett tydligt fokus på att förbättra kvaliteten på Växjö kommuns förskolor och skolor. Målet är att stärka lärarnas och rektorernas professioner och förutsättningar. Det har handlat om att säkerställa att rektor tillsammans med barn, elever och personal har förutsättningar för att arbeta långsiktigt och systematiskt med att organisera det pedagogiska arbetet.

För att nå riktningmålet i budgeten har utbildningsförvaltningen arbetat utifrån tre strategiska fokusområden: kompetensförsörjning, stärka rektorns ledarskap och digitalisering. För att få effekt har utbildningsförvaltningen planerat för ett långsiktigt och strategiskt arbete med hög tilltro på att fokuset för förbättrad likvärdighet och kvalitet kommer att bära frukt inom de kommande åren.

Förskolan finns till för barnet och är det första steget i vårt svenska skolsystem.

Utifrån de nyckeltal som gäller för förskolan följer utbildningsnämnden både personaltäthet och vårdnadshavares uppfattning om barnets stimulans till utveckling och lärande. Sedan senaste mätningen 2022 gällande personaltätheten inom förskolan när det gäller både fristående som kommunala förskolan 5,52 barn per årsarbetare, en minskning jämfört med 2021 då den låg på 5,15. Utfallet indikerar även att Växjö kommun har en lägre personaltäthet jämfört med större städer. Ett strategiskt arbete sker inom den kommunala förskolan med att höja andelen förskollärare och att arbeta för att minska sjukfrånvaron inom kommunala förskolan. Forskning har visat att personaltäthet är en faktor som påverkar barnens trygghet i förskolans verksamhet och i förlängningen deras utveckling, vilket gör det till en viktig komponent för utbildningens kvalitet.

Utbildningsnämnden har nått målet med att få in fler barn i förskolan genom uppsökande verksamhet. Utifrån lokal framtagen data visar resultatet 48 barn som inte tidigare gick i förskola är nu inskrivna i kommunala förskolan. Förskolans arbete med att få fler barn att delta i förskolans undervisning har hittills varit väldigt framgångsrikt. Insatserna kommer att fortsätta och vara en del av driften snarare än ett projekt vid sidan om ordinarie verksamhet.

För att skapa en grundtrygghet beträffande bemanningen har rektorer inom kommunala förskolan under 2023 haft möjlighet att anställa obehöriga förskollärare. Under året anställdes en obehörig förskollärare vilket innebär att den insatsen inte har fått den effekt som önskades. Denna åtgärd syftade inte till att motverka utvecklingen av fler behöriga förskollärare utan snarare till att öka andelen personal med eftergymnasiala studier.

Det är värt att notera att antalet barn som är inskrivna i kommunala förskolan ökade med 2%, från 85% till 87% år 2022, vilket möjligen har påverkat lärartätheten negativt.

När det gäller vårdnadshavarnas uppfattning av stimulans och utveckling, vilket följs upp genom Förskole- skolundersökningen, visar majoriteten av de som svarat för kommunala förskolan att de är mycket nöjda (95 procent år 2023, 96 procent år 2022). Nöjdheten inom förskolan har varit stabil hög under flera år med endast små variationer mellan åren. En positiv utveckling gällande denna undersökning inom förskolan är att svarsfrekvensen har ökat och tillförlitligheten därmed blivit större.

Förskolans arbete för hög kvalitet i utbildningen

Att förbättra kvaliteten innebär att sätta fokus på våra förskolors förutsättningar i form av resurser och kompetenser.

Inom området kompetensförsörjning har en viktig insats varit att anställa förstelärare i kommunala förskolan då personalens utbildning och kompetens utgör den absolut viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan. Fram till september 2023 finns det 35 förstelärare anställda. Flera rektorer uppger att kvalitetsarbetet har stärkts då förstelärarna har haft som uppdrag att utveckla, driva och stärka utvecklingsarbetet inom förskolan.

Insatsen har också syftat till att lyfta fram yrkesskickliga förskollärare och visa att det i Växjö kommun finns möjligheter till karriärsutveckling inom fler spår än det ordinarie chefspåret.

En kartläggning från utbildningsförvaltningen om behörighet och åldersfördelning visar att andelen förskollärare inom kommunala förskolan inte minskade under 2022. Statistik för 2023 finns ännu inte tillgänglig. Trots ett trendbrott både inom utbildningsförvaltningen och riket är behovet av förskollärare fortfarande stort. För närvarande utgör förskollärare ungefär hälften av tillsvidareanställningarna i de kommunala förskolorna i Växjö. För att säkerställa en god kvalitetsutveckling är målet att öka andelen förskollärare från dagens 46% till 60%. En rad utbildningsinsatser har under 2023 genomförts för att stärka kompetensen hos både medarbetare och chefer inom förskolan, med syftet att satsa på och stärka förskolans position med ökad kompetens kring uppdraget.

Inom området rektors ledarskap har den kommunala förskolan fortsatt att prioritera det förändringsarbete som påbörjades i och med organisationsförändringen januari 2022 där chef -och ledarskap står i centrum för utvecklingen av förskolan. En ambition är att fler rektorer och biträdande rektorer i förskolan skall beredas plats på rektorsutbildningen. Under 2023 påbörjade 3 skolledare utbildningen. Rektorer som har fullföljt rektorsprogrammet är 10 av 21. Fler rektorer har under 2023 utökat sitt ansvar och ansvarar idag för fler förskolor än tidigare. Förändringen har skett i dialog med aktuell rektor. Förändringen har också inneburit att rektor i större utsträckning än tidigare har rekryterat biträdande rektorer.

Under året har skolledargruppen tagit del av följande insatser:

- framtagandet av profiler samt två halvdagar kring grupputveckling utifrån profilerna
- Skolledarskap genom delaktighet tillsammans med Marianne Björklund-Persson
- Seminarievecka i Reggio Emilia för fördjupning i förskolans uppdrag och barnsyn

För att stärka rektorns pedagogiska ledarskap inom den kommunala förskolan har även en stor insats påbörjats gällande pedagogisk dokumentation. Syftet var att stärka det systematiska kvalitetsarbetet genom att skapa en gemensam plattform att utgå ifrån. I samband med detta har det även pågått ett arbete med att identifiera indikatorer för vad som är god kvalitet inom förskolan. Dessa insatser kommer att fortsätta under 2024.

Inom området digitalisering har den kommunala förskolan under första halvåret 2023 arbetat med handlingsplanen för att uppnå målen i den Digitala Agendan. Handlingsplanen har anpassats för att passa förskolans uppdrag. Alla enheter har i uppdrag att utgå från den fastställda planen. Under hösten 2023 fattades beslut om en ny lärplattform för förskolan, Unikum. Syftet med den nya lärplattformen är att dokumentera och synliggöra det lilla barnets lärande samt skapa en tydligare delningskultur i förskolan. En projektledare för implementeringen av lärplattformen har anställts. Systemstödet förväntas utveckla och förbättra möjligheten att dokumentera förskolans kvalitet. Unikum kommer även att möjliggöra och förstärka uppföljningen kring det nationella uppdraget inom förskolan.

En grundskola som ger bra förutsättningar för att alla elever ska nå kunskapsmålen

Utifrån nyckeltalen som relaterar till de kommunala skolorna följer utbildningsnämnden nedanstående:

Årskurs 3: Måluppfyllelsen i årskurs 3 mäts genom andelen elever som har deltagit i och klarat delproven i matematik, svenska och svenska som andraspråk. Resultatet för 2023 visade att 60 procent av eleverna i årskurs 3 klarade delproven i matematik, vilket var något lägre än vid senaste mätningen där matematikprovet låg på 61 procent. Också resultaten för svenska och svenska/SVA var lägre än föregående år. Utfallet för svenska sjönk från 70 till 67 procent, och svenska/SVA från 67 till 65 procent. Samtliga nyckeltal visar på resultat som ligger på en nivå under större städer. Vid närmare analys påvisas att flickornas resultat har ökat i matematik i relation till föregående år, medan pojkarnas resultat har sjunkit vid senaste mätningen. Både flickor och pojkar presterade lägre resultat i svenska och svenska/SVA. Generellt inom Växjö kommun har flickor högre resultat än pojkar i svenska och svenska/SVA, medan pojkarna har högre resultat i matematik. 2023 visar dock att flickorna även presterar bättre än pojkarna i matematik, vilket är ett trendbrott.

Årskurs 6: Resultaten för årskurs 6 2023 visar att andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ligger på 71 procent. Det är en nedgång med tre procentenheter jämfört med föregående år. Både andelen flickor och pojkar har minskat, och resultaten visar fortsatt att en större andel flickor än pojkar uppnår kunskapskraven i alla ämnen (75% flickor, 68% pojkar). Utfallet för nyckeltalet visar dock att utbildningsnämndens genomsnitt fortfarande ligger över nivån för större städer.

Årskurs 9: För 2023 visar nyckeltalen att 84 procent av eleverna i årskurs 9 nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Både flickor och pojkar ökade (flickor 85%, pojkar 84%). Utfallet för nyckeltalet visar att utbildningsnämndens genomsnitt ligger på nivå med större städer. Resultatet för 2023 för det genomsnittliga meritvärdet låg på 226 poäng jämfört med 225 föregående år. Flickor låg på 241, vilket påvisar en ökning, medan pojkarna har minskat till 213. Utfallet visar att Växjö kommun ligger på en nivå över större städer. År 2023 visar resultaten att 72 procent av eleverna uppfyllde alla kunskapskrav, en minskning med en procentenhet jämfört med föregående läsår. Vid en jämförelse mellan könen ökar flickornas resultat jämfört med föregående år, medan pojkarna har sjunkit (76% flickor, 69% pojkar). Genomsnittet för nyckeltalet visade att Växjö kommunala skolor ligger på en nivå över större städer.

Resultatanalysen för läsåret 2022/2023 pekar på att en minskning i matematik i årskurs 3, där 60 procent av eleverna klarade delproven, vilket var något lägre än vid den senaste mätningen. Att notera är att flickorna har en högre måluppfyllelse än pojkarna i matematik, vilket markerar ett trendbrott. Mot bakgrund av minskade resultat i svenska och svenska/SVA, sänkta från 70 till 67 procent och 67 till 65 procent, finns det anledning att särskilt fokusera på de tidiga åren, inklusive förskolan, förskoleklass och de första tre åren i grundskolan. Huvudmannen behöver identifiera och följa upp orsakerna till att måluppfyllelsen har minskat inom dessa områden för att stärka utbildningens kvalitet. Jämfört med större städer är resultaten generellt sett något lägre.

I årskurs 6 noterades en nedgång med tre procentenheter i andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen, nu på 71 procent. Trots att både flickor och pojkar har minskat i resultat ligger kommunen fortfarande över genomsnittet för större städer, vilket trots sjunkande resultat antyder en fortsatt högre genomsnitt än större städer.

För årskurs 9 framkommer positiva resultat där 84 procent av eleverna nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Trots en ökning för både flickor och pojkar, samt en förbättring i det genomsnittliga meritvärdet för kommunen, finns det en noterbar minskning för pojkarna.

Även om 72 procent av eleverna uppnår alla kunskapskrav, en minskning med en procentenhet jämfört med föregående läsår, ligger Växjö kommun över genomsnittet för större städer. Emellertid bör de ökade könsskillnaderna uppmärksammas för att bibehålla eller förbättra resultaten för båda könen.

Grundskolans arbete för att öka kvaliteten i utbildningen

Mot bakgrund av de strukturella förutsättningarna som statistiken visar har den kommunala grundskolan goda förutsättningar för att få kvalitet i verksamheten. Utifrån de insatserna som har gjorts för att få ökad kvalitet i utbildningen stämmer väl överens utifrån vad forskning och evidens pekar på vad som ger kvalitet inom skolan.

Inom området kompetensförsörjning har det under 2023 funnits ett starkt fokus på att minska elevresurser för att satsa på behöriga lärare. Dock har antalet elevresurser inom den kommunala grundskolan under året inte minskat, utan ökat vilket beror till stor del på de konverteringar till tillsvidarejänster som skedde under året. I statistiken gällande behörigheten har det skett en ökning med 1 % för 2023.

Vidare har den kommunala grundskolan påbörjat arbetet med att identifiera ett nuläge för behörighet och kompetenser på skolorna. Syftet är att stärka organisationen och undervisningens kvalitet så att skolorna kan resursfördela effektivt. För att stärka lärarna i klassrummet verkargrundskolan aktivt mot en riktning att växla över till flerlärarskap. Arbetet inleddes under 2023 genom att göra en nulägesbeskrivning efter dialog med varje rektor om hur de kan organisera för flerlärarskap på sin skola. Nuläget visar att 23 av 40 skolor inom den kommunala grundskolan inklusive anpassad grundskola har flerlärarskap i dagsläget.

I utbildningsförvaltningens analyser har det identifierats utmaningar och möjligheter som kräver förbättrad resursplanering gällande de kommunala skolorna. En central utmaning är att lärarnas formella kompetenser inte används optimalt, vilket kan påverka undervisningens kvalitet och elevresultaten negativt. Utmaningen ligger i att det är i dag är för få skolor vars alla lärare undervisar i de ämnen de är behöriga i. Under 2023 har därför ett beslut tagits för att implementera resursplanering i Stratsys som systemstöd. Verktøget förväntas ge skolledning överblick och stöd i att bemanna sin skola med rätt kompetens utifrån lagen om behörighet.

Utbildningsförvaltningen har under 2023 satt fokus mot att öka attraktiviteten för Växjö kommuns kommunala grundskolor för att utveckla och synliggöra kvaliteter och profiler, detta för att bidra att de kommunala grundskolorna skall bli ett förstahandsval i skolvalet framåt. Vidare har grundskolans arbetat med att ökat attraktiviteten för att arbeta på skolor i ytterområden och på landsbygden genom att ge lönestimulans i tre år. Den effekt som kan ses är att attraktiviteten ökar under de tre åren man får lönepåslag, men det blir också en effekt så fort lönepåslaget försvinner så stannar inte lärarna kvar.

Den kommunala grundskolan har under 2023 arbetat aktivt för att öka VFU kapaciteten genom att satsat på information om VFU och övningsskolor till rektorer. Detta har gett effekt och har 50 lärare har nu genomfört VFU handledarutbildningen. Erfarenheten från Vi-skolorna är att det är har varit fler sökande till att bli Vi-skola än antalet platser. Detta innebär att F-6 skolorna i mycket högre grad har önskat utbilda VFU-handledare och därmed också ta emot studenter.

En extra uppföljning av introduktionen har genomförts med skolledare inom den kommunala grundskolan för att säkerställa att introduktionsmallarna för lärare används när de har nyrekryterat så att de nyanställda får en bra och kvalitativ introduktion i sitt arbete. För att värna extra om grundskolans nyanställda skolledare har introduktionen utvecklats med eget material som är mer "hands on" som stöd i yrkesrollen rektor.

Under 2023 sattes också fokus mot förstelärare inom den kommunala grundskolan. Inventeringen visar att grundstrukturerna gällande antal och fördelning är god mellan skolorna och vidare innebär nästa steg att utveckla förstelärarnas roll och funktion i syfte att få en förbättrad effekt av deras arbete.

Inom området rektors ledarskap innebär det att utbildningsförvaltningen verkar för att de kommunala rektorerna ges mandat, utrymme och förutsättningar att leda och samordna det pedagogiska arbetet inom verksamheten. Grundskolan har under 2023 arbetat med att förbättra de gemensamma mötesformerna och haft fler tillfällen för mer styrda kollegiala dialoger mellan rektorer och i varierade grupper utifrån grundskolans verksamhetsplan och uppdraget. Fokus också har legat på att skapa goda förutsättningar genom att bidra med ett tydligt årshjul och kalendarium i god tid så att rektorer har verktyg för planering och uppföljning gällande sin enhet. Det gemensamma arbetet i rektorsgruppen med betyg och bedömning tillsammans med forskaren Åsa Hirsch har fortsatt och under läsåret 23/24 har rektorerna lagt insatser i skolornas egen verksamhetsplan.

Vidare har insatser genomförts så att rektor har fått stöd av varandra gällande organisera och förbättra samverkan med civilsamhället och strukturer för rörelse och hälsa. Inventeringar och kartläggningar har skett kring detta och kollegiala utbyten har genomförts för att utveckla området.

Inom området digitalisering arbetar den kommunala grundskolan för att stärka digitaliseringen inom undervisningen. I skolan behövs många olika typer av verktyg för att skapa en rik lärandemiljö, där eleverna får möjligheter att utforska, skapa och lära på olika sätt. Insatser som pågått inom grundskolan har varit nätverk mellan rektorer samt nätverk mellan pedagoger och att inventera varje rektors nuläge för att påbörja att ta fram en digitaliseringsplan för varje enhet. Övergripande inom grundskolan har även en satsning gjorts för att kunna tillhandahålla *Magma* som är ett digitalt matematikverktyg som hjälper lärare att individanpassa undervisningen, arbeta formativt och utveckla sättet att prata om matematik. Det har övergripande anställts två lärare på 10% som ansvarar för framtagande av en plan för Magma och genomförande av implementeringen i verksamheten på ett bra sätt.

Fritidshemmet

Inom den kommunala fritidshemsverksamheten pågår ett viktigt utvecklingsområde som fokuserar på att stärka och höja kvaliteten inom verksamheten. Genom att bättre nyttja fritidshemmet som ett komplement till skolans verksamhet och ta tillvara den tid som många elever är på fritidshemmet kan fritidshemmet i större utsträckning bli en resurs i elevernas utveckling och lärande. Fritidshemmet kan även bidra med att stimulera elevernas utveckling och lärande i andra sammanhang och i andra miljöer och gruppkonstellationer än förskoleklassen och skolan.

Analys av fritidshemmets verksamhet visar på att förvaltningen behöver utveckla underlag för att systematiskt kunna följa verksamheten så att kvaliteten och likvärdigheten kan förbättras.

Återvändarskolan

En viktig insats i den kommunala grundskolan som genomförts har varit arbetet med att inrätta en återvändarskola som har riktas mot de elever som har en problematik gällande hög frånvaro. Det behövs ofta många och tidskrävande åtgärder för att skolan ska lyckas vända en omfattande skolfrånvaro, oavsett vilka orsaker som ligger bakom. Ju längre tid elever är frånvarande, desto mer riskerar de att komma efter i skolarbetet och hamna utanför den sociala gemenskapen. Forskning visar att skolan kan göra mycket för att elever inte ska förlora värdefull tid i skolan. Skolan skall främja närvaro bland annat genom tidiga insatser och genom att ha individens behov i fokus. I augusti 2023 startades återvändarskolan med åtta elever som man jobbar med. Utvärdering visar att 6 av de 8 eleverna gör framsteg. En av effekt av arbetet med återvändarskolan är att det finns nu ett ökat samarbete med nämnden för arbete och välfärd, vårdnadshavare och Barn- och ungdomspsykiatrien.

Samverkan mellan Kulturskolan och den kommunala grundskolan för öka tillgängligheten i till kulturskolans verksamhet

Utredningen kring Studio 17 visar att projektet har gjort skillnad. Studio 17 har sedan arbetets start nått över 1 000 barn och elever som annars med stor sannolikhet aldrig fått möjlighet att närma sig de kulturella uttryck som projektet i högsta grad bidragit till. Utöver mötet med nya kulturella uttryck har projektet lämnat avtryck bortom det rent ämnesmässiga i termer av ökat självförtroende, förståelse för gruppdynamik, samhörighet, utvecklat språk- och historieintresse etc. En viktig slutsats som kan dras är likvärdigt att arbetet haft tydliga integrerande effekter, i vilken grad och om tillräckliga är en bedömning och värdering som måste göras utifrån mer eller mindre uttalande förväntningar som följt med från arbetets start. Utifrån uppföljningen har ett beslut tagits för permanentande av Studio 17-verksamheten under 2024.

Ett gymnasium som ger goda förutsättningar förelevernas utbildning

De nyckeltal som ligger till grund för gymnasiet tar fasta på genomströmningen av elever över tre och fyra år. Genomströmningen av elever avser andelen elever som har slutfört gymnasieskolan inom en viss tid från det att de påbörjade sina gymnasiestudier. I normalfallet behöver en elev som börjar på ett nationellt program tre år för att slutföra sina gymnasiestudier. Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde eller femte studieår för att slutföra ett nationellt program i gymnasieskolan.

Andelen gymnasieelever inom den kommunala verksamheten med examen inom tre år var för senaste läsåret 68 procent, vilket är en procentenhet lägre än det senaste året och ligger marginellt under det genomsnittliga resultatet för större städer. Även om det inte rör sig om några stora skillnader så visar årets resultat en negativ utveckling över de tre senaste åren, vilket tyder på en sjunkande trend gällande nyckeltalen. Skillnaderna mellan pojkar (65 procent) och flickor (71 procent) består. Det är dock värt att notera att årets resultat visar att flickornas andel minskar med betydande fyra procentenheter medan pojkarna ökar med tre procentenheter. Pojkarna är därmed tillbaka på samma nivåer som tidigare år, och flickorna har det lägsta resultatet på tre år.

Andelen gymnasieelever inom den kommunala verksamheten med examen eller studiebevis inom fyra år var 82 procent år 2023, vilket var en procentenhet högre än föregående år. Resultatet är även högre än genomsnittet för större städer. Liksom tidigare år är genomströmningen högre bland flickor än pojkar, även om andelen pojkar som tar examen ökar och har en positiv utveckling över tid, från 79 till 85 procent. Generellt sett visar resultaten för Växjö kommunala gymnasieutbildning god måluppfyllelse i relation till större städer, där resultatutvecklingen visar såväl kontinuitet som progression.

Andelen elever 2023 som nådde examen eller erhöll studiebevis för gymnasieskolan inom fyra år och som är folkbokförda i Växjö kommun var 80 procent, vilket är något lägre jämfört med tidigare och ligger samtidigt i nivå med genomsnittet för större städer. Fler flickor än pojkar tog examen eller fick studiebevis inom fyra år, med 84 procent för flickor och 76 procent för pojkar. Såväl pojkar som flickor sjunker i relation till föregående år.

Den kommunala gymnasieskolans arbete för att förbättra kvaliteten i utbildningen

Yrkesdagen för att stärka gymnasie- och yrkesval genomfördes enligt planering. Gymnasieskolorna deltog under Yrkesdagen med både presentationer av skolorna och deras utbildningar som helhet, även med information och presentation av särskilda branscher, exempelvis restaurangbranschen. Hotell- och turismprogrammet deltog som värdar för evenemanget och barn- och fritidsprogrammet ansvarade för inslaget med förskolor.

Uppdraget utökad koppling till arbetslivet genom exempelvis praktik för elever på gymnasiet teoretiska program. Rektorerna genomför inom ramen för detta uppdrag bland annat insatser inom studie- och yrkesvägledning men även andra insatser för att förbereda eleverna för arbetsmarknaden; alltifrån studiebesök och gästföreläsningar till arbetsplatsförlagt lärande. Någon praktik kommer däremot inte att införas eftersom elevernas sammanlagda tid i skolan då skulle behöva förlängas för att upprätthålla den garanterade undervisningstiden.

Inom området kompetensförsörjning har ett arbete pågått inom den kommunala gymnasieskolan där varje rektor har genomfört en kartläggning över behörighets- och kompetensbehov fram till 2028 utifrån bedömd organisation. Syfte har varit att identifiera kritiska behörighets- och kompetensbehov på kort och längre sikt. Kartläggningen visar att inom gymnasiet finns goda förutsättningar gällande behörighet. Den utmaningen som kommer finnas på längre sikt är rekrytering av yrkeslärare, men i övrigt finns det inga rekryteringsutmaningar.

För att stärka organisationen gällande VFU har gymnasiet arbetat för att tillse att skolorna har en strukturerad VFU-organisation över tid för att möta behov av VFU-platser från Linnéuniversitet (ämneslärarprogrammet) och andra lärosäten, exempelvis musikhögskola. Här ser gymnasiet vikten av att ha en tydlig och strukturerad kommunikation med Linnéuniversitetet för att få en bild av ämneslärarprogrammets behov av VFU-platser ett läsår i förväg, samt att gymnasieskolorna samlar återkopplar till Linnéuniversitetet vilka av de behov som skolorna kan uppfylla. Skolornas rektorer säkerställer även att det finns VFU-handledare på skolorna över tid genom bland annat handledarutbildning och annan kompetensutveckling.

Inom området rektors ledarskap har det skett aktiviteter inom den kommunala gymnasieskolan för att stärka rektors kollegiala lärande. Syftet har varit att styrning och ledning av gymnasiet ska utgå ifrån en lärande kultur och ett kollegialt lärande mellan alla rektorer på gymnasiet; både inom varje skola och mellan skolorna.

Under 2023 har det påvisats att rektorer och skolor i högre grad än tidigare delar med sig av både kompetens och erfarenheter, både via gemensamma skolledningsmöten, men även helt på eget initiativ. Strävan är en samarbetande och professionell kultur där rektorerna tillsammans initierar och driver förbättringar av gymnasieverksamheten och där det lämnas ett stort utrymme för att diskutera och lösa olika frågor tillsammans. Detta har under 2023 skett på gemensamma strategiska skolledningsmöten, men också i arbetsgrupper där rektorsrepresentanter från varje skola tillsammans diskuterat och utvecklat verksamheten i vissa mer specifika frågor. Ett exempel på ett område är vetenskaplighet kring betyg och bedömning där det handlar om förberedelse inför ämnesbetygsreformen och kommande kompetensutveckling i betyg och bedömning.

Ett fokus under 2023 har för de kommunala gymnasieskolorna också varit att tillgängliggöra data för rektorerna, detta arbete har skett och fortsätter i ett pilotprojekt tillsammans med IT-enheten under 2024.

Mellan och inom gymnasieskolorna har det skett aktiviteter för att få en samsyn och förståelse kring hur verksamheten ska bedrivas med utgångspunkt i nationella mål och riktlinjer på alla nivåer i hela organisationen. Inom gymnasiet finns det nu en tydligare styrning av det systematiska kvalitetsarbetet utifrån gemensamma fokusområden och kvalitetsindikatorer baserat på det nationella kvalitetssystemet.

Gällande området för digitalisering har ett fokus satts på att digitalisera dokumentationen inom det kommunala gymnasiet, både för att effektivisera arbetet och för att göra den mer tillgänglig. Det pågår ett arbete med att kartlägga vilken dokumentation och vilka blanketter som finns samt att göra en prioritering över vad som ska finnas och därefter prioritera digitaliseringen av dessa. Detta är ett arbete som fortsätter in under 2024.

För att gymnasieskolorna ska kunna genomföra digitala nationella prov enligt den nationella tidsplanen från och med 2024 via Skolverkets webbaserade provtjänst har ett arbete skett inom gymnasiet med att förbereda denna övergång. Allt är inte klart, men det finns en plan och bedömningen är att vi har goda förutsättningar att genomföra detta. Det som främst återstår är att fastställa varje skolas organisation för detta genomförande.

I arbetet för att nå målen och den digitala kompetensen enligt utbildningsförvaltningens digitala agenda för den kommunala verksamheten har fokus lagts på att skapa en handlingsplan för att genomföra agendan. Inom detta arbete har det skett analys och kartläggning av nuläge avseende digitalisering på de tre gymnasieskolorna via verktyget LIKA från SKL. Kartläggningen visar att den digitala kompetensen och användningen av digitala verktyg är hög hos befintlig personal. Det man behöver fortsätta arbeta med är att säkerställa att ny personal också får tillräcklig kompetens. Även elevernas digitala kompetens har brister, och där har insatser gjorts på skolorna för att öka deras grundkompetens.

Likvärdighetsaspekten är väl tillgodosedd med tillgång till teknik, verktyg och infrastruktur för alla elever och personal med en bra fungerande support. Det finns dock ett behov av planer för utbyte av digital infrastruktur och utrustning i lokalerna, som projektorer, nätt mm, vilket gjorts på vissa skolor under året.

Framtid och omvärld

Skolverkets samlade bedömning av läget i skolväsendet 2023 pekar på att svenska elevers kunskaper ligger på en god nivå i en internationell jämförelse. Att många elever fortsätter att halka efter i kunskapsutveckling. Nationella uppföljningar visar att var sjunde elev lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasieskolan. I rapporten pekas på att det är avgörande att huvudmän och rektorer utvecklar arbetet med att så tidigt som möjligt ge alla elever rätt stöd för att nå målen. Att specialpedagogiska resurser behöver finnas att tillgå redan från förskola och genom de tidiga grundskoleåren för att stärka arbetet med tidiga stödsatser. Det är också viktigt att samarbetet mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens stärks för att läsa- skriva- räknagarantin ska få önskad effekt. Forskning pekar vidare på förskolans viktiga roll för att lyckas senare i utbildning behöver utbildningsnämnden fortsatt strategiskt arbeta för att fler vårdnadshavare skall ta möjligheten att skriva in sitt barn i förskolan. Därutöver kommer det att bli viktigt att stärka andelen behöriga förskollärare inom verksamheten.

Skolverket pekar även på rektorernas viktiga roll för kvaliteten i utbildningen. Bland annat pekas på att rektorer måste få bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Rektorsomsättningen behöver minska för att skapa bättre möjligheter att stärka utbildningens kvalitet. Såväl stat som huvudmän behöver se över möjligheter att förbättra rektorers arbetssituation, exempelvis genom att anställa avlastande administrativ personal.

Då lärares utbildning och erfarenhet har stor betydelse för elevernas kunskapsresultat och för kvaliteten i undervisningen ska förbättras är det väsentligt att vi behöver arbeta för hög behörighet och kompetens inom våra skolor. Sedan flera år tillbaka råder det brist på behöriga lärare och är ojämnt fördelade mellan kommunens skolor. För att tillgodose alla elevers rätt till en likvärdig utbildning behöver vi fortsätta att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning genom att identifiera behovsområden för att öka kvaliteten inom utbildningsförvaltningen.

Mot bakgrund av grundskolans måluppfyllelse speciellt inom svenska/SVA och matematik finns det anledning att särskilt sätta fokus mot de tidigare åren med början redan inom förskolan och grundskolans F-3. Det är viktigt att huvudman identifierar och följer upp orsakerna till att måluppfyllelsen minskat genom att efterfråga områdesuppföljning kring språk inom förskolan och svenska/matematik i grundskolans tidigare år för att stärka kvaliteten i utbildningen.

Skolverket pekar att det finns tecken på att den digitala utvecklingen saktats ned och att tillgången till digitala verktyg har plockats bort. Skolverket menar att det är väsentligt att digitala verktyg används på ett genomtänkt sätt och att analogt och digitalt kombineras för att fördjupa elevers lärande och möta elevers olika förutsättningar och behov. Samtidigt är det viktigt att alla barn, elever och personal har likvärdig tillgång till digitala verktyg.

Uppdrag

Inrätta en återvändareskola

Utbildningsförvaltningen har nått målet. Återvändarskolan är igång och i nuläget är det åtta elever som man jobbar med och de flesta är på plats i Tufvans lokaler enligt en struktur/schema men några är man i uppstarten med tillsammans med vårdnadshavare. Närvarostrateg har nu ett konsulterande uppdrag för medarbetare på återvändarskolan. 6 av de 8 eleverna gör framsteg. Det finns nu ett ökat samarbete med AoV, vh och BUP.

Arbetet kommer att fortsätta under 2024 genom det nya uppdraget om hög skolfrånvaro.

Genomföra yrkesdagen för att stärka gymnasie- och yrkesval

Vi har nått målet. Alla grund- och gymnasieskolor var med på yrkesdagen. Gymnasieskolorna deltog under Yrkesdagen med både presentationer av skolorna och deras utbildningar som helhet, även med information och presentation av särskilda branscher, exempelvis restaurangbranschen. Hotell- och turismprogrammet deltog som värdar för evenemanget och barn- och fritidsprogrammet ansvarade för inslaget med förskolor. Strax över 5000 besökande, över 500 lärare, några mellanstadieelever samt förskolebarn och anpassad grundskola., Barn- och fritidselever höll i guidning. Alla skolor från kranskommunerna var med. Vårdnadshavare fick information i början av oktober, två veckor före Yrkesdagen. Allmänheten blev informerad via annonser och info på bussar.

Uppsökande verksamhet i samarbete med nämnden för arbete och välfärd för fler barn i förskolan

Vi har nått målet med att få in fler barn i förskolan genom uppsökande verksamhet. Utifrån lokal framtagen data så visar resultatet 48 barn som inte tidigare gick i förskola är nu inskrivna i förskolan.

Förskolans arbete med att få fler barn att delta i förskolans undervisning har hittills varit väldigt framgångsrikt. Insatserna kommer att fortsätta och vara en del av driften snarare än ett projekt vid sidan om ordinarie verksamhet. Det innebär att vi kommer fortsätta vårt arbete med Öppna förskolor och familjecentraler, att dialogen och samverkan på alla nivåer med framförallt Arbete och välfärd fortsätter. Vi kommer även att kontinuerligt ge kommunikationsavdelningen i uppdrag att under två perioder (mars och augusti) om året rikta kommunikation till målgruppen vårdnadshavare som har barn som är tre år eller äldre.

Uppdraget är slutfört i år men kommer ligga kvar som pågående.

Framtagande av kompetensförsörjningsplan på nämnds nivå

Vi når målet. Kompetensutvecklingsplanen är framtagen och färdigställd. Kommer att gå upp för beslut till Utbildningsnämnden i samband med att internbudget tas.

Stärkt organisation för ökad VFU-kapacitet

Vi har nått målet med att stärka organisationen för ökad VFU-kapacitet inom utbildningsförvaltningen. VFU-handledarutbildning är upphandlad av Linnéuniversitetet, 50 lärare i grundskolan kommer att genomföra utbildningen under ht-2023 fram till jan-24. Information om VFU samt Övningsskolor har ägt rum till alla rektorer. Det finns en utarbetad plan på fördelningen av studenter inom grundskolan.

Fördelningen av VFU-platserna är genomförd och sker på ett väl fungerande sätt mellan Linnéuniversitetet och Utbf.. Erfarenheten från Vi-skolorna är att det är har varit fler sökande till att bli Vi-skola än antalet platser. Detta innebär att F-6 skolorna i mycket högre grad har önskat utbilda VFU-handledare och därmed också ta emot studenter.

Förskolans verksamhetschef ska tillsammans med rektorer delta i ett möte med studenter under hösten. Arbetet har bestått av att tillsammans med samordnare koordinera VFU:n. Under hösten har arbetet till stor del varit präglad över att förbereda inför beslut kring övningsförskolor. Under hösten har en enkät gått ut till alla rektorer i förskolan, både som information men också i syfte att identifiera hur många som visar intresse för att vara en övningsförskola.

Gymnasieskolornas strukturer för att planera för VFU har förtydligats, bland annat genom ökad samverkan mellan skolorna. Kommunikationen och rutinerna med Linnéuniversitetet har också förbättrats, så att både skolorna och lärarutbildningen kan ha en bättre framförhållning och planeringshorisont.

Utökad koppling till arbetslivet genom exempelvis praktik för elever på gymnasiets teoretiska program

Påbörjas under höstterminen 2023 för att pågå under hela läsåret. Samordnaren för gymnasiet samordnar skolornas medverkan tillsammans med skolläring och SYV samt har dialog med projektledning för yrkesdagen.

Under fokusområdet Arbete och samhällsliv i gymnasiets verksamhetsplan har varje rektor för högstskoleförberedande program fått i uppdrag att utöka kopplingarna till arbetslivet. Rektorer genomför inom ramen för detta uppdrag bland annat insatser inom studie- och yrkesvägledning men även andra insatser för att förbereda eleverna för arbetsmarknaden; alltifrån studiebesök och gästföreläsningar till arbetsplatsförlagt lärande. Någon praktik kommer däremot inte att införas eftersom elevernas sammanlagda tid i skolan då skulle behöva förlängas för att upprätthålla den garanterade undervisningstiden.

Praktik skulle inte heller vara betyggrundande (kopplad till någon kurs) och därför sannolikt inte heller bidra till att elevernas måluppfyllelse ökar. Elevernas tid och arbete bör istället fokuseras på undervisningen och betygen i gymnasiekurserna och därmed deras examen. Uppdraget är slutfört i år men kommer ligga kvar som pågående.

Uppdrag

Utforma strukturerat samarbete med civilsamhället för ökad rörelse i skolan

Vi når målet genom att 16 skolor har idag ett strukturerat samarbete med civilsamhället för ökad rörelse i skolan. Exempel på samarbeten som sker är skolorna har samverkan med olika idrottsföreningar bl a Växjö DFF som kommer till skolan och har pulspass.

Förtydligad struktur för raster genom rörelse och aktiviteter

Vi når målet. 22st F-6 skolor har en god struktur för rastaktiviteterna. Dock visade även inventeringen att 6 st F-6 skolor inte hade detta vilket påverkade att kollegial spridning rektorer emellan har startats för att visa hur man kan arbeta med rasterna med god struktur med fokus på rörelser och aktiviteter.

Rastaktiviteter på fritidsgårdarna sker utifrån att fritidsledarna ansvarar för att skapa trygg och avslappnande miljö för eleverna att pausa i under rasterna. Fritidsgårdsverksamheten erbjuder också ledarledda aktiviteter så som brädspel, bollspor-ter och lekar utomhus eller avslappningsövningar. Aktiviteterna är både förbestämda och kommunicerade till eleverna och spontana från elevernas önskemål. För att utveckla detta ser vi över hur vi kan skapa en systematik framåt för aktiviteter som leds av fritidsgårdarna.

Framtagande av plan för permanentning av Studio 17

Vi når målet. Uppföljning och utvärdering av verksamheten har genomförts under vt23 och presenterades vid ordörandebe-redningen den 29/6-23. Utifrån uppföljningen har ett förslag tagits fram för permanentande av Studio 17-verksamheten.

När det gäller framtagande av en kulturplan för utbildningsförvaltningen så är arbetet något försenat men pågående. Mål-sättningen är att ha ett färdigt utkast under januari 2024.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckl- ing över tid	Jämförelse med större stad
	Vårdnadshavarna som upplever att barnet stimuleras till utveckling och lärande i förskolan, andel positiva svar, (%) (Lokalt framtaget)	2023			95 %	↘	■
	Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	2023	75	68	71	↘	●
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	2023	76	69	72	↘	●
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	2023	85	84	84	↗	●
	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	2023	241	213	226	↗	●

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
N/I R/K	Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	2023	71	65	68	↘	■
N/I R/K	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	2023	85	79	82	↘	●
KF	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2023	86	86	86	↗	●
KF	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2023	84	76	80	↘	●
KF	Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2022			5,52	↘	■
N/I R/K	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%)	2023	76 %	59 %	67	↘	■
N/I R/K	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	2023	62 %	58 %	60	↘	■
N/I	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2023	73	57	65	↘	■

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Redovisningen av utbildningsnämndens måluppfyllelse för 2023 baseras på Kolada, verksamhetschefernas, förskolornas och skolornas bedömning och inrapportering av betyg och kvalitetsredovisningar för läsåret 2022/2023.

Insatser för att öka jämlikheten och stärka likvärdigheten har varit prioriterade i budgeten för 2023. Växjö kommuns kommunala förskolor och skolor skall ha de förutsättningar som behövs för att kunna möta och ge alla barn och elever en chans att lyckas. Det handlar om att fördela pengarna på ett medvetet sätt så att det skapas likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever att klara sin utbildning, oavsett bakgrund, kön eller funktionsvariation.

För att nå riktningmålet och budgetens ambitioner har utbildningsförvaltningen pekat ut tre strategiska områden för långsiktigt stärka likvärdigheten: medveten resursfördelning, motverka skolsegregationens effekter och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Förväntningen har varit att med riktade insatser, strategiskt arbete och bättre uppföljning nå en högre likvärdighet mellan förskolor och skolor.

Resultat/måluppfyllelse utifrån nyckeltalen

Skolans kompensatoriska uppdrag mäts genom modellberäknade nyckeltal som tar hänsyn till skillnader mellan skolors och kommuners förutsättningar. Nyckeltalen visar kommunens resultat i relation till

- skolors elevsammansättning
- kön
- föräldrars utbildningsnivå
- behov av ekonomiskt bistånd
- andelen nyinvandrade elever

De modellberäknade nyckeltalen tar hänsyn till skillnader i elevsammansättning i årskurs 9 för Växjö kommuns kommunala och fristående skolor. De modellberäknade värdena visar kommunernas resultat i relation till elevsammansättningen på skolorna. Dessa värden gör det möjligt att jämföra skolresultaten i den egna kommunen med andra kommuner, om de skulle haft liknande förutsättningar. Nyckeltalen som redovisas baserar sig på senaste officiella resultat för läsåret 2022/2023.

Resultatet för 2023 visar en positiv utveckling när det gäller såväl, andel elever som har nått målen som meritvärdet. Under 2023 gick det modellberäknade värdet för att nå kunskapskraven från -4 till -1 och ligger bättre i relation till genomsnittet för större städer (värdet 0 innebär att kommunen presterar i linje med dess förutsättningar). Det genomsnittliga meritvärdet visade en positiv riktning från -8 till -2. Resultatet ligger bättre i relation till genomsnittet för större städer.

Årets resultat påvisa ett trenderbrott med en tydlig positiv utveckling när det gäller att möta det förväntade värdet, dock vid en närmare analys påvisas att Växjö kommuns förutsättningar har förändrats. Växjö kommun har nu ett lägre förväntansvärde än tidigare år eftersom det har skett vissa demografiska förändringar gällande bakgrundsfaktorerna. Det handlar bland annat om vi har fler elever än tidigare vars föräldrar har en lägre utbildningsbakgrund i åk 9 nu. Analysen visar också att andelen hushåll med ekonomiskt bistånd ökar under 2023 jämfört mot tidigare år.

Vid närmare analys av skolornas förutsättningar och resultat kan konstateras att det finns ett samband mellan socioekonomi och våra skolors resultat. Vid jämförelser mellan skolorna påvisas skillnader såväl när det gäller resultat och på de förutsättningar som kan kopplas till de socioekonomiska faktorerna. Resultaten för 2023 pekar på att det finns fortsatt skillnader mellan pojkar och flickor, men även mellan elevernas migrationsbakgrunder.

Fokus på att stärka likvärdigheten och förbättra förutsättningar

Förskola

Inom förskolan infördes under 2023 strategiskt arbete med **medveten resursfördelning**. Ett nytt resursfördelningssystem har implementerats i förskolan, där utbildningsnämnden fördelar medel baserat på demografi och där barnen har delats in i olika kategorier, främst baserat på ålder och grund för placering. Sammanställningen visar att mer bidrag går ut till förskolorna utan att budgeten har utökats, vilket innebär att pengarna inom förskolans ram i högre grad används för verksamheten istället för att ligga kvar centralt på resursfördelningskontot. Målet med det nya resursfördelningssystemet är att skapa förutsättningar för rektorer att planera och organisera sin verksamhet på ett effektivare sätt, och att det ska bidra till förbättrade förutsättningar för god planering, vilket i förlängningen leder till högre kvalitet. Systemet är utformat för att skapa kontinuitet och bättre möjligheter att planera. Dock kräver det en anpassning och ibland en annorlunda syn på bemanning, barngruppers storlek och organisering.

Gällande fristående förskolor kan vi konstatera att de under 2023 har fått motsvarande bidrag som tidigare år utifrån kostnadsläget. För att kompensera övergången mellan två resursfördelningssystem avsattes över 3 miljoner av statsbidraget för kompetenshöjande insatser till fristående för att ansöka om.

Inom området motverkande av skolsegregationen har den kommunala förskolan arbetat för att skapa möjligheter för fler barn att ta del av förskolans verksamhet. Utbildningsförvaltningens egen uppföljning visar att det idag finns fler barn inskrivna både i kommunala och fristående verksamheter jämfört med tidigare år. Forskning visar att barn som har deltagit i förskolans verksamhet är bättre rustade att möta utmaningarna i grundskolan. Från och med 2023 har förskolan ett lagstadgat uppdrag att uppsöka vårdnadshavare till barn från tre år och uppåt som inte är inskrivna i någon förskoleverksamhet.

Under 2023 har ambitionen varit att öppna fler kommunala öppna förskolor för att skapa mötesplatser mellan invånare och föräldradragna vårdnadshavare. En öppen förskola på Södergården öppnades under hösten och har varit välbesökt. En öppen förskola har även öppnats i Braås. Förberedelser pågår för att starta upp fler öppna förskolor. Målet är att den öppna förskolan även ska ge vårdnadshavarna en bild av verksamheten i förskolan och vilka syften och mål som är kopplade till förskolans utbildning. Mot bakgrund av detta uppdrag kan en positiv utveckling ses när det gäller antalet barn inskrivna i förskolan, vilket ökade med 2%, från 85% till 87% under 2022.

Inom området systematiskt kvalitetsarbete har den kommunala förskolan arbetat för att stärka kunskapen kring förskolans uppdrag. Det har handlat om att grunda verksamheten på en barnsyn som ska känneteckna våra verksamheter, skapa olika lärmiljöer samt utveckla dokumentationen kring barnets lärande och hur vi följer upp verksamhetens resultat genom det systematiska kvalitetsarbetet. Förstäljare i den kommunala förskolan har varit en viktig faktor i arbetet med att stärka kvaliteten.

Grundskola

Inom området medveten resursfördelning har ett arbete genomförts för att granska statsbidraget för likvärdig skola samt utarbeta nya fördelningsprinciper. Nya uppföljningsstrukturer har skapats där rektorer tydligare förväntas beskriva sina insatser och hur dessa har gett effekt. Övergripande inom grundskolan görs en översyn av de parametrar som styr fördelningen av kommunal budget och statsbidrag. Målet är att utveckla tydliga principer både för fördelning och uppföljning.

Inom området att motverka skolsegregationens effekter har den kommunala grundskolan fokuserat på att analysera varje skolas förutsättningar och behov för att utveckla stödet i förhållande till dess identifierade utmaningar. Fem skolor har identifierats för särskilda insatser under 2023, med syfte att öka måluppfyllelsen och stärka likvärdigheten. Dessutom har grundskolan arbetat med att förstärka stödet för SVA-undervisningen och modersmålsundervisningen genom kompetensutveckling för lärarna inom både svenska som andraspråk och modersmål.

I samband med att den höjda socioekonomiska tilldelningen har ökat, har ett utvecklingsarbete initierats där högre förväntningar ställs på kommunala rektorernas rapportering. På sikt förväntas rektorerna tydliggöra sina insatser för socioekonomins tilldelning samt förväntade effekter av insatserna.

Under 2023 har fyra kommunala skolor fått riktade insatser (stärkt analysstöd baserat på statistik, verksamhetsutvecklare som stödjer skolornas utvecklingsarbete, förstärkt ekonomistöd och HR-stöd) med målet att stärka kvaliteten på flera nivåer, baserat på brister som huvudmannen har identifierat. Arbetet har påbörjats och har överlag mottagits väl av de deltagande skolorna. En första uppföljning kommer att genomföras vid höstterminsavstämningen läsåret 2023/2024. Arbetet med riktade insatser förväntas fortgå under 2024.

Inom området att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet lägger kommunala grundskolan stort fokus på kvalitetsdialoger tillsammans med rektorer för att lägga en gemensam grund för förståelsen av likvärdighet och kvalitet. Rektorerna får möjlighet att kollegialt mötas och diskutera sina olika förutsättningar och socioekonomiska bakgrund i relation till måluppfyllelsen.

Inför 2023 har utbildningsförvaltningen höjt ambitionsnivån inom den kommunala grundskolan när det gäller förståelsen och medvetenheten om de socioekonomiska bakgrundsfaktorernas påverkan på skolornas resultat. För att kunna förbättra resultaten och minska skillnaderna mellan förskolor och skolor behöver utbildningsnämnden ha god kunskap om verksamheternas förutsättningar och resultat. En viktig förutsättning för att uppnå detta är ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete som tar större hänsyn till socioekonomi och bakgrundsfaktorer.

Gymnasiet

Den kommunala gymnasieskolan har under 2023 arbetat med att möjliggöra för fler elever att genomföra sin gymnasieutbildning som lärlingar med en anställning, genom att förbereda en utökning av lärlingsutbildningarna. Bedömningen visar emellertid att det kommer att bli svårt att utöka lärlingsutbildningarna med anställning till fler branscher utifrån rådande konjunkturläge. Inställningen till att teckna lokala kollektivavtal kring dessa anställningar varierar dessutom mellan branscherna. Utvärderingar av gymnasial lärlingsutbildning med anställning har över lag visat sig positiva.

För att motverka skolsegregationens effekter arbetar den kommunala gymnasieskolan med riktade insatser baserade på analys av enheternas resultat och förutsättningar mot tre identifierade program i syfte att öka måluppfyllelsen och stärka likvärdigheten. Under 2023 har insatser riktats och påbörjats mot följande program: Teknikprogrammet, Vård och omsorgsprogrammet samt Barn och fritidsprogrammet. Arbetet sker enligt Skolverkets modell - Samverkan för bästa skola. Insatserna har hittills handlat om att identifiera nuläget för att få fram styrkor och problemområden. Insatserna förväntas att fortgå under 2024. Ambitionen är att öka kvaliteten på dessa program.

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

Den kommunala gymnasieskolans ambition är att ha fokus på elevers lärande, utveckling och välmående - där systematik, struktur och kompensatorisk undervisning är central. Likvärdigheten inom och mellan skolorna ska förbättras genom att elevernas lärande ska utgå från en gemensam helhetssyn med en tydlig progression och kontinuitet. Arbetet med de riktade insatserna förväntas stärka likvärdigheten genom en förbättrad analys för att få fram de utmaningar som finns.

Ett strategiskt arbete är igångsatt i syfte att stärka en samsyn och samverkan mellan olika professioner och ämnen, även både inom och mellan skolorna. Samarbete och samsyn mellan och inom gymnasieskolorna ökar förutsättningar för likvärdigheten. Ett exempel är hur gymnasiet arbetar med värdegrunden, undervisningskvalitet och betyg och bedömning tillsammans med rektorerna för att tillse att fokusområdena (uppdragen) förankras i skolenheternas systematiska kvalitetsarbete genom utvecklingsområden och aktiviteter.

Framtid och omvärld

I Skolverkets samlade bedömning av läget i skolväsendet 2023 pekas på att elevers socioekonomiska bakgrund fått allt större betydelse för elevers kunskapsresultat under det senaste decenniet. Växjö kommun är i sammanhanget inget undantag. Skillnaderna i resultat mellan elevgrupper utifrån socioekonomisk bakgrund är en utmaning och avspeglas vid jämförelse mellan skolornas resultat.

Resultatet för läsåret 22/23 visar att 16 procent lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasieskolans nationella program. Resultat för tidigare år har visat att såväl utbildningsbakgrund som migrationsbakgrund är faktor som påverkar elevernas förutsättningar. För eleven medför det höga trösklar till gymnasieskolan och en lång väg för att nå en gymnasieexamen. Det är avgörande för en positiv samhällsutveckling att fler elever lyckas i skolan och når en gymnasieexamen som leder till etablering på arbetsmarknaden. Att lyckas i skolan är vidare en stark skyddsfaktor mot bland annat arbetslöshet och kriminalitet.

Det blir därför viktigt inför de kommande åren att fortsätta arbeta för en effektiv och medveten resursfördelning och insatser behöver utformas mot bakgrund av skolors och elevers förutsättningar och behov. Insatserna bör vidare utgå från tydligt identifierade behov och orsaker, resultatfokus, delaktighet och långsiktighet. Det blir därför väsentligt att stärka det systematiska kvalitetsarbetet mot bakgrund av likvärdighet och för att det skall möjligt att identifiera vilket stöd förskolor och skolor kan tänkas behöva för att nå en högre måluppfyllelse för alla elever.

Uppdrag

Minska skolegregationens negativa effekter på elevers måluppfyllelse och förutsättningar

Vi är på väg mot målet att minska skolegregationens negativa effekter. Den socioekonomiska tilldelningen inom grundskolan har ökat med 1 %. I samband med detta har det satts ett ökat fokus och arbete på framgångsfaktorn gällande kompensatoriska insatser och vilka insatser som skollärdarna ser som viktiga att satsa på utifrån de ekonomiska höjda förutsättningarna. Vidare har kollegialt lärande skett i rektorsgruppen för att öka förståelsen kring elevsammansättningens betydelse och de skillnader som finns mellan verksamheterna. Fortsatt fokus behöver sättas på att utveckla strukturerna för att kunna följa upp effekterna av den socioekonomiska tilldelningen.

En modell har utvecklats för att kunna identifiera enheter som har behov av extra stöd och insatser. Under hösten har arbete påbörjats på följande enheter: Elin Wagnerskolan, Östregårdsskolan, Söraby skola, Per Lagerkvist F-6 skola och Centrumskolan. På gymnasiet är följande enheter identifierade: Skolenhet 1, 2 och 4 på Teknikum (Vård och omsorg, Barn och fritid och Teknikprogrammet) Ett aktivt arbete pågår enligt modellen - Samverkan för bästa skola. Detta arbete kommer fortsättas under hela 2024.

För att stärka SVA och modersmål har dessa lärare kompetensutvecklats och getts utökat stöd.

Utredning för ökad tillgänglighet i kulturskolans verksamhet tillsammans med en översyn av avgifterna

Utredningen för ökad tillgänglighet är genomförd (Studio 17) samt en översyn av avgifterna är genomförd.

Utredningen gällande studio 17 återfinns i ett annat uppdrag och beskrivs där.

Gällande avgifterna har följande slutsatser dragits: Det råder stor tveksamhet till att avgifterna är det som gör att vissa grupper kommer eller inte kommer. Att vara ute i området där dessa elever finns verkar alla däremot vara överens om som viktigt och att det är sättet att bredda målgruppen som deltar i verksamheten.

Utreda behov av barnomsorg på natten

Utredningen är genomförd och finns som bifogad fil.

Slutsatser från utredningen: Idag finns inte några lämpliga lokaler anpassade för nattomsorg. Befintliga lokaler för kväll- och helgverksamheten behöver ses över. Om nattomsorg införs i Växjö kommun bör den här verksamheten samordnas med kväll-, helgverksamheten. Nattomsorg bör ha egna lokaler där det finns möjlighet till att ta emot barn i olika åldrar, och där det finns möjlighet att ha sovrum som kan användas just för det, inte andra aktiviteter. Eftersom barnen är i så olika åldrar och har olika behov av sömn bör det finnas två sovrum för yngre respektive äldre barn. Utifrån problemet att definiera antalet barn och vistelsetid bör inte tilldelningen av medel ske per barn, utan grunda sig på bemanningsbehovet för verksamheten. Alternativt kan en utökad barnpeng, likt den som används för anpassad grundskola, användas. Det är också en verksamhet som kan ha stora fluktuationer beroende på föräldrars arbeten och ledigheter. Ur ett säkerhetsperspektiv för barnen bör det finnas två personer på enheten under natten. Det kommer att behövas riktlinjer för verksamheten där det framgår vilken målgrupp den riktar sig till och vad som krävs för att föräldrar ska kunna ansöka om plats. I samband med ansökan bör det göras en undersökning av om föräldrar utömt möjligheten att ordna omsorg enligt deras grundläggande skyldigheter som vårdnadshavare. Det bör också finnas ett förtydligande om bedömning av barn som är i behov av extraordinära insatser. Omsorg på obekväma tider bör ingå i mactaxan.

Förbered för utökning av lärlingsutbildning med anställning på fler yrkesprogram

Vi är på väg mot målet. Uppdraget gett som utvecklingsområde till samtliga rektorer för yrkesprogram för läsåret 2023/2024. Under fokusområdet Arbete och samhällsliv i gymnasiets verksamhetsplan har varje rektor för yrkesprogram fått i uppdrag att förbereda en utökning av lärlingsutbildning med anställning. Detta innebär främst kontakter med respektive bransch företrädesvis på lokala programråd. Bedömningen är emellertid att det kommer att bli svårt att utöka lärlingsutbildningarna med anställning till fler branscher utifrån rådande konjunkturläge. Inställningen till att teckna lokala

Uppdrag

kollektivavtal kring dessa anställningar varierar dessutom mellan branscherna. Uppdraget är slutfört i år men kommer ligga kvar som pågående, eventuellt kommer det inte att kunna genomföras även nästa år beroende på konjunkturen och branschernas villighet att anställa gymnasielärlingar.

Stärka modersmålsundervisningen

Vi når målet. I samverkan med SPSM har en tvärprofessionell kompetensutvecklingsinsats genomförts under läsåret 22/23. Målgrupp för insatsen var modersmålslärare, studiehandledare, specialpedagoger och speciallärare.

Studiehandledning på gymnasiet är igång. Rekrytering pågår i de fall studiehandledare i önskat språk inte funnits tillgänglig inom SKC:s verksamhet.

Svenska som andraspråk skall stärkas som ämne

Vi är på väg mot målet. Stöd till lärare i Svenska som andraspråk. Stödet genomförs på olika sätt, antingen på individ- eller gruppnivå, exempelvis genom:

- Stöd i bedömning gällande vilka elever som ska läsa SVA
- Stöd i implementeringen av Bygga svenska.
- Genomföra Bygga svenska för nyanlända elever som flyttat in till Växjö från annan kommun.
- Nätverksträffar för SVA-lärare
- Auskultation och individuell handledning
- Kollegial handledning i ämneslag
- Kollegial handledning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Halvtidsutvärdering har genomförts och utifrån det som iakttagits har följande förslag till åtgärder presenterats till vc-gruppen: Genomför kartläggning av nuläget:

- Antalet SVA-lärare
- Digital kompetens i undervisning av nyanlända
- När det gäller SVA-undervisning och beslut

Intern kontroll av SVA-beslut, bygga svenska – inriktningsbeslut, efterlevnad av riktlinjer för tolkanvändning, analysfrågor inom ramen för kvalitetsuppföljning

Under 2024 kommer utbildningsnämnden att fortsätta att sätta fokus på SVA, med ett nytt uppdrag.

Höjd socioekonomisk tilldelning med 1 procent, från 6 till 7 procent

Den höjda tilldelningen är utförd. Dialog genomförs nu mellan VC/bitr VC, LUA och ekonomicontrollers för att få ihop det till en helhet. I relation till rektorernas arbete finns nu i räknesnurran en egen tabell för de socioekonomiska medlen/enhet som är berörd. I den får vi en bild av vilka roller som tillsätts. Vidare rapportering i Stratsys utvecklas där man som rektor ska skriva in syfte samt förväntade effekter.

Samlad riktlinje och uppföljningsmodell för socioekonomisk fördelning i nämndens verksamhetsområden

Riktlinjen för principer för fördelning av socioekonomiska medel är framtagen. Systemstöd för att bättre kunna följa hur pengarna används och vilka effekter de ger har köpts in och implementering pågår. Vidare har grundskolan arbetat med att utveckla Kunskapsbidraget. Fördelningen har arbetats om och inför läsåret 24/25 kommer det att fördelas utefter 4 olika områden. Dessa är: Fördelning av bidrag till enheter utefter skolornas socioekonomiska index/elev, Huvudmannens riktade stödsatser mot utvalda skolor, Garantier för tidiga insatser samt en extra fördelning av strukturersättning fördelad utifrån behov framtagna ur analys.

Uppföljningsmodellen behöver arbetas vidare med under 2024.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2023			-1	↗	●
KF	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2023			-2	↗	●
KF	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	2023	86 %	85 %	86 %	↗	●
NFI	Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2022			87 %	↗	●

Barn och elevers välbefinnande ska vara gott

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Redovisningen av utbildningsnämndens måluppfyllelse för riktningmålet grundar sig på uppföljning aktiviteter och kvalitetsredovisningar för läsåret 2022/2023, samt utbildningsförvaltningens förskole- skolundersökning för 2023.

Utbildningsnämnden strävar efter att de kommunala förskolorna och skolorna skall etablera strukturer, kompetens och rutiner för att tidigt identifiera behov av stöd. Vidare ska det finnas en väletablerad preventiv verksamhet för att göra lärmiljöerna pedagogiskt, psykosocialt och fysiskt tillgängliga. Varje skola och förskola ska erbjuda en miljö där barn och elever ges rätt förutsättningar. Förskolor och skolor ska också ha en hög tillgång till barn- och elevhälsa för att kunna anpassa undervisningen och stödet efter barns och elevers behov och förutsättningar.

I budgeten för 2023 lades ett starkt fokus på att ge barn och elever goda förutsättningar för utveckling och lärande. Goda kunskapsresultat är beroende av trygghet, studiero och delaktighet. Det innebär att tryggheten och studieron bör vara hög i alla kommunala förskolor och skolor.

För att säkerställa en hög grad av trygghet och studiero, övervakar utbildningsnämnden nyckeltal inom förskolan, grundskolan och gymnasiet, med fokus på upplevelsen av trygghet och studiero. Resultaten jämförs inte med större städer utan mot tidigare bästa utfall.

När det gäller känslan av trygghet i förskolan 2023 uppger majoriteten av vårdnadshavarna att deras barn känner sig tryggt, med en andel på 95 procent, vilket är i stort sett detsamma som föregående år. Vad gäller möjligheten till att få lugn och ro i verksamheten uppger 78 procent av vårdnadshavarna att deras barn har detta, vilket är detsamma som föregående år.

I Växjö kommunala grundskolor 2023 uppger 88 procent av eleverna att de känner sig trygga i skolan, vilket är något lägre än föregående år. Flickor uppger i något lägre grad än pojkar att de känner sig trygga, 88 procent respektive 89 procent, en skillnad som i stort sett varit oförändrad över fyra år.

Vid en närmare analys visar att upplevelsen av trygghet är starkast i de lägre åldrarna för att avta i takt med att eleverna blir äldre. 85 procent av eleverna i årskurs 7-9 känner sig trygga i skolan, vilket är något lägre än föregående år som låg på 86 procent.

75 procent av eleverna i grundskolan uppger att de har studiero på lektionerna, vilket är något högre än föregående år (73 procent). Flickor uppger i något lägre grad än pojkar att de har studiero, 74 procent respektive 76 procent. Positivt för 2023 är att såväl flickor som pojkar har ökat när det gäller upplevd studiero.

Över 90 procent av gymnasieeleverna 2023 uppger att de känner sig trygga i skolan (91,3 procent). Resultatet för 2023 visar att det inte finns någon skillnad mellan flickor och pojkar i upplevelse av trygghet. När det gäller studiero upplever 76 procent av gymnasieeleverna att de har arbetsro, vilket är en minskning från föregående års resultat med 1 procentenhet. Nästan 80 procent av flickorna uppger att de har studiero, medan för pojkarna ligger siffran på 78 procent.

En tillgänglig barn- och elevhälsa

Under 2023 har målet varit att öka bemanningen och tillgängligheten inom elevhälsan. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan skall stärkas hälsa. Arbetet med skolsockionomer mellan arbete och välfärd, socialtjänsten och andra myndigheter har stärkts.

Målbilden för 2023 var vidare att bemanningen inom barn- och elevhälsan skulle ökat. Barn- och elevhälsan har i dag på en övergripande nivå för både grundskola och gymnasiet en fördelning av 435 elever/skolsköterska och 520 elever/kurator. Mot bakgrund av de senaste framtagna siffrorna har tillgängligheten till elevhälsans professioner ökat och alla skolor och förskolor har sedan januari 2022 tillgång till specialpedagog och speciallärare. Alla grund- och gymnasieskolor har även tillgång till skolpsykolog. Antalet elever per skolpsykolog är 2400 och per skolläkare 13 500. Tillgången till logoped har dock minskat under våren med en tjänst då vikariat för föräldraledighet inte gått att tillsätta.

Insatser för stärkt stöd till barn och elever

Under 2023 har målet varit att öka bemanningen och tillgängligheten inom barn- och elevhälsan. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan ska stärka hälsan. Tillgängligheten till elevhälsans professioner har ökat, och sedan januari 2022 har alla skolor och förskolor tillgång till specialpedagog och speciallärare. Alla grund- och gymnasieskolor har även tillgång till skolpsykolog. Antalet elever per skolpsykolog är 2400 och per skolläkare 13 500. Tillgången till logoped har dock minskat under våren med en tjänst då vikariat för föräldraledighet inte gått att tillsätta. Dock har barn- och elevhälsan klarat möta upp efterfrågan av logoped i Språkförskolans verksamhet.

För att tidigt kunna stötta enheterna i att identifiera behov av stöd har professionerna inom centrala barn- och elevhälsan exempelvis närvarat vid möten med barnhälsoteam och elevhälsoteam, arbetat efter det medicinska årshjulet, genomfört stödsamtal, genomfört utbildningar för elevassistenter och nya vikarier, arbetat med ärenden på individ-, grupp- och organisationsnivå samt stöttat medarbetare inom pilotprojektet "Elever som lätt når målen". De har också tagit fram läs-, skriv- och matematikplaner som stöd för enheterna i arbetet med att identifiera elever i behov av stöd och en rutin för ökad skolnärvaro samt stödmaterial. Dessutom har centrala barn- och elevhälsan genomfört kompetensutvecklingsinsatser inom tillgängliga lärmiljöer på alla förskolor och skolor samt stöttat Språk- och kompetenscentrum och Kulturskolan i deras kompetensutveckling i tillgängliga lärmiljöer.

För att förstärka arbetet med att tillgängliggöra lärmiljöerna har riktade insatser till nya rektorer genomförts under 2023 och arbetet för att nå riktningmålet kommer fortsätta under 2024. Detta för att alla barn och elever i förskolan och skolan ska ges möjlighet till en utbildning och utveckling utifrån sina förutsättningar.

Det övergripande målet för arbetet med tillgängliga lärmiljöer är att stärka det systematiska arbetet inom hela Växjö kommuns förskolor och skolor för att skapa en tillgänglig lärmiljö där alla barn och elever ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Psykisk hälsa

Skolor och förskolor har tillgång till specialpedagog och speciallärare från Centrala barn- och elevhälsan. När det gäller kurator och skolsköterska har samtliga skolenheter tillgång till kurator och en fast skolsköterska. Centrala barn- och elevhälsan har även arbetat upp ett system för viss backup gällande kuratorsprofessionen vid frånvaro, och skolsköterskorna har en jämnare fördelning av elever i den nya organisationen än de hade tidigare. Det finns idag också organiserade fasta grupper för antagning till särskola och beredning av tilläggsbelopp, för ökad rättssäkerhet och stabilitet.

En inventering av upplevelsen av den centrala specialpedagogiska insatsen visar att grundskolans rektorer visade en nöjdhet med kvaliteten på de insatser som genomförts. Dock identifierades behov av ökad tillgång till lokalt anställda specialpedagoger/speciallärare, samt att det föreligger en ojämn fördelning gällande lokalt anställda mellan enheterna i grundskolan. Utifrån det har grundskolans verksamhetschefer valt att använda politiskt tillskjutna budgetmedel för förstärkt elevhälsa till att rekrytera lokalt anställda specialpedagoger. Detta innebär en planerad utökning av lokalt anställda specialpedagoger med totalt 3,5 tjänster som kommer rekryteras under höstterminen 2023.

Elevhälsosamtal och arbetet med att stärka ungas hälsa.

I Växjö grund- och gymnasieskolor erbjuds alla elever i årskurserna F, 2, 4, 6, 8 samt årskurs ett på gymnasiet, elevhälsosamtal av skolsköterska. Samtalen hålls utifrån länsgemensamma mallar som uppdateras årligen, och två av Växjö skolsköterskor deltar i det arbetet. Elevhälsosamtalen berör olika saker i olika åldrar men handlar om trivsel, mående, kamrater, matvanor, stress, prestation, aktivitet, sömn, etcetera. Elevhälsosamtalen är kärnan i skolsköterskans verksamhet och berörs på i princip varje professionsmöte på något sätt. Tre specifika insatser har gjorts under våren 2023, och de har fokuserat på följande:

1. Obesitas, fetma, övervikt: Utbildning kring detta och diskussion kring hur skolsköterskan kan närma sig ämnet i relation till såväl elev som vårdnadshavare under hälsosamtalen.
2. Smärta hos barn: Utbildning kring detta och diskussion kring vad och hur vara uppmärksam på under hälsosamtal.
3. Kollegiala handledningsgrupper utifrån stadiindelning (tre grupper inom F-6, en högstadie- och en gymnasiegrupp). Detta är inte specifikt inriktat mot elevhälsosamtalen, men eftersom skolsköterskorna är stadiindelade kan den enskilda skolsköterskan bättre få utrymme för att diskutera sina frågor.

Samverkan

Socialrådgivare samverkar med förskolan genom Kronobarnsmodellen, familjecentralens- och öppna förskolors verksamhet. Skolsociologer jobbar med elever som går i skolan. Fler socialrådgivare och skolsociologer har anställts under året för att täcka alla åldrar från 0 år till årskurs 9, och det finns totalt 15 personer anställda i "Arbete och välfärd" i dag som arbetar med dessa tidiga insatser. När det gäller skolsociologernas arbete har det under året tillsatts en grupp som har fört dialog med bland annat elevhälsopersonal, rektorer med flera, kring de olika rollerna, skolsociolog och kurator, i syfte att förtydliga dessa. Detta har lett till att rollerna upplevs mer klargjorda och fungerar mer som ett komplement till varandra. Ett utvecklingsarbete för att inrätta skolsociala team har påbörjats och kommer att utvecklas under 2024.

"Arbete och välfärd" och utbildningsförvaltningen har under året utvecklat sin samordning och organiserar sig gemensamt inom Tidiga samordnade insatser (TSI) för effektivare styrning, ledning och uppföljning. I arbetet med barn och unga i socialt utsatta områden är det extra angeläget att tidigt identifiera och gemensamt arbeta med insatser som främjar barn och elevers livslånga lärande och som bidrar till att förebygga kriminalitet, normbrytande beteende och brottsutsatthet.

Det övergripande uppdraget är att tidigt identifiera behov, rikta resurser samt samordna rätt insatser vid rätt tid utifrån ett helhetsperspektiv och följa upp desamma. Det innebär bland annat att samla relevanta myndigheter och aktörer, kartlägga och identifiera framgångsfaktorer samt juridiska och strukturella hinder för samverkan och därtill implementera, följa upp och utvärdera insatser. Under året har även ett förebyggande arbete kring ungdomar med normbrytande beteende initierats där polisen, "Arbete och välfärd" och utbildningsförvaltningen samverkar utifrån en modell som tagit inspiration av andra kommuners framgångsrika arbete med målgruppen.

Kommunens samordningsansvar

Under 2023 har en samordningsgrupp bildats med representation från polis, utbildningsförvaltningen och socialtjänsten. Gruppen träffas en gång i månaden med syftet att samverka och kraftsamla för att hitta barn som inte fullgör sin skolplikt och där skolorna, trots kraftfulla insatser, inte lyckats få tag i vare sig elev eller vårdnadshavare. Träffarna har även innehållit presentation av arbetssätt och samverkan då polisens arbetsgrupp kring försvunna personer samt Skattemyndighetens medarbetare inom folkbokföringen bjudits in.

Fritidsgårdsverksamheten har utvecklats

Fritidsgårdarna i Växjö kommun har en viktig funktion i att bidra med att skapa förutsättningar för unga att växa och ha framtidstro. Under 2023 har fokus lagts mot att utveckla fritidsgårdsverksamheten i hela kommunen för att erbjuda ett mer likvärdigt utbud av aktiviteter för ungdomar oavsett bostadsort. För att nå en ökad tillgänglighet har utbildningsnämnden arbetat för en mobil satsning gällande fritidsgårdsverksamheten. En interim fritidsledare tillsatts och en stadigvarande ökning av bemanning har genomförts under 2023.

Närvaroarbetet har utvecklats

Under läsåret har en rutin för ökad skolnärvaro tagits fram och beslutats i nämnden. Dokumentet är en rutin för uppföljning av närvaro, vilka åtgärder som ska vidtas vid frånvaro av olika omfattning och vilka rutiner som ska gälla vid anmälan om brist av fullföljande av skolplikt. Rutinen ska ligga som grund för den arbetsgång enheterna utformar lokalt. Närvarostrateg har även tagit fram ett stödmaterial som komplement till rutinen. I stöd materialet presenteras arbetsgången steg för steg och en text som mer utförligt beskriver hur man ska gå till väga och vad man ska tänka på, som stöd i samtal med elev och vårdnadshavare. Materialet ska fungera som stöd i arbetet för att tidigt uppmärksamma frånvaro och öka elevens närvaro.

Förskolans arbete inom området *hela förskolan - perspektivet* sker genom det regiongemensamma arbetet "Barnets Bästa Gäller". Vårt gemensamma arbete över förvaltnings- och myndighetsgränser ska bidra till att alla barns livschanser stärks. Under 2023 har arbetet handlat om att utveckla förskolans dokumentation och syn på barnets utveckling och hur detta kan bidra till att stärka barnet.

Framtid och omvärld

I budgeten för 2023 prioriterades barns och ungas hälsa. Bemanningen och tillgängligheten inom elevhälsan ökade. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan har genomförts. Arbetet med skolsociologer fördjupades, och samverkan mellan Arbete och välfärd, socialtjänsten och andra myndigheter stärktes.

I Skolverkets senaste lägesbedömning för 2023 beskrivs att ungas psykiska hälsa har försämrats under en längre tid, och det finns en påtaglig risk för att de senaste årens påfrestningar kan förvärra situationen också på längre sikt. Vidare beskrivs att kommunala huvudmän upplever exempelvis att ökande psykisk ohälsa bland elever är den största utmaningen inom grundskolans elevhälsa och har varit så en längre tid. Även skolstressen fortsätter att öka för både flickor och pojkar. Folkhälsomyndighetens mätningar läsåret 2021/22 visar att fyra av fem 15-åriga flickor och varannan 15-årig pojke känner sig ganska eller mycket stressade av skolarbetet. Det är de högsta uppmätta nivåerna sedan mätningarna startade läsåret 1997/1998. Skolverket pekar på att det därför är angeläget att förstärka elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete för att möta elevers ökade psykiska ohälsa och minskade framtidstro. Skolverket ser även en negativ utveckling av elevers trygghet i skolan. Att fler elever känner sig otrygga i skolan, och det är viktigt att den större otryggheten som finns bland vissa elevgrupper behöver särskilt uppmärksammas.

Mot bakgrund av ovanstående bedömning är det därför positivt att under det senaste halvåret har Växjö kommuns barn- och elevhälsa förstärkts såväl bemanningsmässigt som i arbetet på flera nivåer.

När det gäller trygghet kan det ses en liten nedgång för 2023, dock rör det sig om små variationer. Även om det rör sig om en mindre förändring ökar det inte. Det är därför angeläget att fortsätta sätta fokus på att öka tryggheten i alla verksamhetsformer. Även när det gäller studieron kan en mindre nedgång ses i förskolan och gymnasiet, medan grundskolan visar på en positiv utveckling jämfört med föregående år.

I arbetet med tryggheten är det väsentligt att säkerställa goda förutsättningar för barn och elever i skolan. Det är därför viktigt att särskilt följa och uppmärksamma otryggheten som finns i vissa elevgrupper. Även arbetet med värdegrundsfrågor i undervisningen kan behöva stärkas så att alla elever i högre utsträckning engageras och får möjlighet att utveckla demokratorienterade kunskaper och förmågor. Fokus behöver även sättas på ökad studiero. Här handlar det om att följa upp hur undervisningen är utformad, tillgång till stöd och stimulans, lärarnas ledarskap och miljön i undervisningslokaler.

En målbild mot framtiden är att fortsätta arbetet med att barn och elever ska ges goda förutsättningar att främjas i sin utveckling och i sitt lärande. Tillgänglig barn- och elevhälsa med hög kvalitet behöver fortsatt vara en prioritering, liksom tidiga insatser och arbetet med att främja närvaro och ungas psykiska hälsa. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten behöver vidareutvecklas.

Uppdrag

Utveckla fritidsgårdsverksamheten för ökad likvärdighet i hela kommunen Utbildningsnämnden

Vi når målet.

Uppdraget är genomfört och vi följer upp och utvärderar löpande.

Det har genomförts en personalförstärkning i Lammhult och Braås med 50% på båda gårdarna. Förstärkningen bidrar till att öppethållande ökar med en kväll i veckan per gård. Personalförstärkning gäller från från 2023-08-14. Vi har rekryterat interim fritidsledare på 100% som täcker upp där behoven är som störst. Utvärderas varje kvartal. Start från 2023-09-01. Den fastställda utvecklingen inom detta uppdrag för fritidsgårdarnas verksamhet pågår och leds av fritidsgårdschef och följs upp av verksamhetschef för grundskolan.

Intensifiera arbetet med renovering och nybyggnation av skollokaler

Arbetet mot målet är pågående. Under året har arbetet intensifierats på många områden och stora lokalprojekt har arbetats med för att skapa en så effektiv organisation som möjligt.

En process för arbetet har tagits fram. Ännu har vi inte landat i färdiga modeller för att bygga förskolor och skolor, men arbetet pågår. Under året har otroligt intensivt arbete med lokalfrågor pågått, kring anpassad skola, Hagaviksskolan, högstadiets dimensionering.

Uppdrag

Vöfab

Tillsammans med lokalförsljningsgruppen gör vi analyser av våra fastigheter för framtida behov. En fastighetsanalys har gjorts främst på skolor och förskolor samt de fastigheter som vi bedömer vara riskfastigheter. Analysen bygger på de kommande underhållsbehoven på byggnadsstrukturen och den tekniska utrustningen. Bedömningen tar även hänsyn till framtida bruk; hur länge man kan ha verksamhet i byggnaden innan större åtgärds behöver göras.

KF

Ökad bemanning inom elevhälsan

Vi når målet. Vi har kunnat öka bemanningen av kuratorer, skolsköterskor, psykolog och logoped inom utbildningsförvaltningen. Dock har inte rekrytering av skolläkare ännu inte lyckats. Nya nyckeltal för bemanning är 230808 följande: Skolsköterska grundskola och gymnasiet: 432 elever per heltids skolsköterska.

Kuratorer: Grundskola: 672 elever/kurator. Gymnasiet: 484 elever/kurator.
(Jfr VT grundskola 957 elever/kurator samt gymnasiet 467 elever/kurator)

KF

Stärka elevhälsan och öka likvärdigheten

Vi når målet med att stärka elevhälsan och ökat likvärdigheten. Det finns dock utmaningar då det är svårt att få tag i utbildade speciallärare. Ett analysarbete tillsammans med rektorerna har genomförts och det har konstaterat ett börläge som grundskolan vill styra emot. Grundskolan kommer att behöva möta bristen av speciallärare genom att ge möjlighet till kompetensutveckling/utbildning parallellt med arbete. Ett första steg i detta arbete hr varit att anställa specialpedagoger/speci- allärare och "klustra" en lite större skola med ett par landsbygdsskolor.

En specialpedagog för Öjaby/Åby/Ör har anställts samt även en specialpedagog för Gemla/Vederslöv/Kalvsvik. Rekryteringar på Östregård/Nöbbele/Tävelsås blev klar strax innan årsskiftet med en specialpedagog och 0,5 förstärkning sker mot Ulriksberg.

N/S

Framtagande av plan för elevhälsan och HSL-insatser i utbildningsnämndens verksamhet

Presentation av systematiskt ledningssystem är klart och kommer presenteras och tas beslut om i decembernämnden

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Antal elever per skolskötarska	2023			435	↘	●
KF	Antal elever per skolkurator	2023			520	↘	●
N/I R/K	Vårdnadshavarna som upplever att barnet har arbetsro i förskolan, andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2023			78 %	→	■
N/I	Vårdnadshavare upplever att barnet är tryggt i försko- lan, andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2023			95 %	↘	■
N/I	Elever som upple- ver trygghet i grundskolan: andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2023			88 %	↘	■
N/I R/K	Elever som upple- ver studiero i grundskolan, andel positiva svar (Lokalt framtagna)	2023			75 %	↗	●
N/I R/K	Elever som upple- ver trygghet i gym- nasieskolan: andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2023			91 %	↘	■
N/I R/K	Elever som upple- ver studiero i gym- nasieskolan, andel positiva svar (Lokalt framtagna)	2023			76 %	↘	■

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Utbildningsnämnden arbetar för ökad hållbarhet i Växjö kommuns förskolor och skolor, där målet är att alla barn och ungdomar ska känna trygghet och finna studiero. En säker och kränkingsfri miljö är central i denna strävan. Utbildningsnämnden följer upp förskolornas och skolornas arbete med trygghet, säkerhet och kränkande behandling som en del av sitt systematiska kvalitetsarbete. Dessutom integreras barn och ungas möjligheter till lek och rörelse i stads- och tätortsplaneringen.

Under 2023 har utbildningsnämndens fokusområden inom hållbarhet riktats mot samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen för att utveckla naturpedagogisk verksamhet. Inventering och kartläggning av utemiljön på förskolor och skolgårdar har genomförts för att säkerställa att alla barn har tillgång till likvärdiga och trygga lekmiljöer.

Förskolan som skolform är aktivt engagerad i hållbarhetsfrågor. Utmaningarna kopplade till hållbarhetsmålen 2030 återfinns i både läroplan och barnkonvention. Förskolans arbete är tematiskt/projektbaserat, där målen i läroplanen integreras i pågående undervisning. Verksamheten är medveten om och arbetar aktivt med målen i Agenda 2030, vilket reflekteras i samtal och redogörelser. För att främja barnens möjligheter till naturupplevelser har möjligheter skapats genom elcyklar och förskolbussar. Social hållbarhet inkluderar hälsa för både individ och grupp, med fokus på god kosthållning (sockerfria förskolor), rörelse och förmågan till vila.

Inom grundskolans verksamhet är hållbarhetsbegreppet mångfacetterat och omfattar medvetet tänkande utifrån miljöperspektivet, psykisk ohälsa och nyttan av skolans kunskaper för elevernas framtid. Hållbar utveckling inom grundskolan betonar främst social och human hållbarhet. Det har under det första delåret fokuserats på "Hållbar bedömning", i samarbete med forskaren Åsa Hirsh, där förväntningarna inkluderar ökad måluppfyllelse genom förståelse för kunskapsnyttan, motivation, ökad psykisk hälsa, hållbar arbetsmiljö för pedagoger och ökad likvärdighet i bedömnings- och betygsarbetet.

När det gäller att verka för ett hållbart arbetsliv fokuserar utbildningsförvaltningen på att skapa en god digital arbetsmiljö. Åtgärder inkluderar förbättringar av den digitala arbetsmiljön genom kommunikations- och informationsstrategier, nära stöd inom verksamheten och förstärkt introduktion för nyanställda. Målet är att förbättra förutsättningarna för medarbetare och chefer för att öka fokus på kärnuppdraget.

Uppdrag

Ökad tillgång till gröna miljöer för skolor och förskolor

Vi når målet.

Samtliga skolors och förskolors utemiljöer har kartlagts och en planering för åtgärder är gjord.

VÖFAB

Vi har påbörjat kartläggningen av våra gröna miljöer genom att kartlägga vilka träd vi har. Detta för att främja naturliga ekosystemtjänster som ger en naturlig klimatanpassning.

Digitalisera träd

Vi har via satellit fått möjligheten att placera ut träd på vårt kartverktyg, handläggarkartan. Detta kommer tillsammans med kartlagret, värmekartering öka möjligheten att plantera träd där de gör störst nytta. Det finns också andra intressanta kartlager som visar hur pollen vandrar på våra områden, hur fåglar förflyttar sig i trädområden samt hur vattennivån ändras vid översvämning och hur det dämpas vid plantering av träd. Vi hoppas på ett fortsatt arbete med denna data under de kommande åren.

Ängsmarker

Vi har under året förvaltat våra etablerade ängsmarker samt anlagt nya ängsmarker. Samtliga marker har planerats med stor omsorg på ytor som inte störs av verksamheterna för att främja biologisk mångfald.

I samarbete med samhällsbyggnadsnämnden ta fram förslag på naturpedagogisk verksamhet

En utredning kring hur utomhuspedagogiken kan utvecklas på skolorna gjordes hösten 2022. Utredningen fokuserar på just naturskola och utomhuspedagogik. Genom verksamhetsutvecklare undersöks hur vi kan samverka med samhällsbyggnadsförvaltningen om hur man ska kunna få till naturpedagogisk verksamhet i form av s.k. naturskola. Samarbetet med SBF kan hänga ihop med deras ambition om att få till ett naturrum i Växjö

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Riktningens utveckling

Utbildningsnämndens bidrag till processen har inneburit ett flerårigt arbete med tidiga insatser för att förebygga psykisk ohälsa, motverka utanförskap och minska social utsatthet, med målet att ge barn möjlighet att utvecklas utifrån egen potential.

Arbetet med tidiga insatser har fortsatt under 2023, och särskilt fokus har lagts på samverkan mellan utbildningsförvaltningen, socialtjänsten, hälso- och sjukvården, polisen och idéburen sektor, inklusive SPSS och skolsociala team. Förvaltningen Arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen driver tillsammans kommunens utvecklingsarbete med Barnens bästa i fokus.

Mot bakgrund av målet att öppna fler familjecentraler har utbildningsnämnden öppnat en ny öppen förskola, Södergården på området söder i Växjö.

Uppdrag

Planera för fler familjecentraler

Vi når målet. Braås öppna förskola, ht-23. Inryms i förskolan Ängslyckan när den är färdig för inflyttning i v.41. Södergårdens öppna förskola-augusti-23. Denna öppna förskola flyttas till familjecentralen Teleborg när den öppnas. Enligt plan 2025 då ombyggnation av vårdcentralen teleborg ska genomföras först. Det är Regionen som styr över familjecentraler. Utbildningsförvaltningen bidrar med Öppna förskolan och Arbete och Välfärd med socialrådgivare.

Nya dialoger inleds med regionen kring Teleborg framöver för att hitta alternativ i väntan på att vi får familjecentralen på plats.

Uppföljning av privata utförare

Antal och omfattning privata utförare

Privata utförare, städentreprenad	KVM	Brukare	Antalet enheter totalt i %
Förenade Service	150 000	15 600	98
Scandium	994	73	2

Uppföljning av privata utförare under året

Entreprenörer (Scandium AB och Forenede Service AB) har genomfört egna servicekontroller och oftast med deltagande av representant från förvaltningen. Entreprenören ska minst fyra gånger om året utföra kvalitetskontroller av hur tjänsterna utförts och hur utförandet förhåller sig till avtalad kvalitet. På grund av påtalade brister hos en av entreprenörerna under 2023 har denna genomfört fler kvalitetsuppföljningar utifrån handlingsplaner som har följts upp vid veckoavstämningar med representant från förvaltningen.

Enligt avtalen har två NKI-undersökningar (Nöjd Kund Index) genomförts. Resultatet av NKI-undersökningen ska vara minst 75/100 första året och 85/100 påföljande år. Vid lägre resultat ska entreprenören redovisa vilka åtgärder som avses att vidtas för att förbättra nöjdheten.

Beställaren har alltid rätt att göra egna uppföljningar av hur entreprenören utför tjänsterna, detta har gjorts kontinuerligt under året. Dessa uppföljningar görs i form av oanmälda besök på enheten. Handlingsplaner kan upprättas för att åtgärda direkta brister och för framtida lösningar.

Utbildningsnämnden har under 2023 fått information och återrapportering angående privata utförare. I rapporten ingick entreprenörens ekonomiska status, nöjd-kund-index, antal utfärdade viten och totalt vitesbelopp per entreprenör samt antal upprättade handlingsplaner per entreprenör.

Omvärldsanalys privata utförare

Under 2023 gjordes inga nya upphandlingar gällande lokalvård.

Däremot gjordes förberedelser inför en ny upphandling och beslut kring den togs i Utbildningsnämnden under höstterminen. Nytt avtal för lokalvård kommer att börja gälla från den 1 augusti 2024, förutsatt att inga hinder uppstår kring anbudsproceduren.

Exempel på förändringar inom nya och avslutade verksamheter under året är:

Anpassad grundskola flyttade till Vikaholms paviljonger vid Vikaholms förskolan.

Ulriksbergskolans byggdes ut och den nya delen och togs i bruk under höstterminen.

Ulrikbergsförskolan renoverades och togs i bruk under höstterminen.

Nybyggd förskola Ängslyckan i Braås, ersätta den gamla med samma namn. Den togs i bruk under höstterminen.

44:an förskola i Braås har lagts ner och lokalerna används nu av skolan.

Lokaler som tidigare användes till Södergårdens förskola som sedan ett antal år tillbaka är nedlagd, började till viss del att användas till öppen förskola under höstterminen.

Junibackens förskola lades ner under höstterminen. Vederslöv skola utökade verksamheten med paviljonger under höstterminen.

Viten

Under 2023 har 11 viten erlagts städentreprenören Forenede Service AB.

Enheter som berördes var:

Förskolan Björnen, Förskolan Gullvivan, Förskolan Paletten, Torpa förskola, Gustavlundskolan två viten, Förskolan Alpgatan, Pär Lagerkvist förskola, Vallvikens förskola, Vikaholms förskola och Östregårds förskola.

Totalt summan för dessa viten var 62 144 kr.